

DE KORHAAN

VOGELWERK GROEP HET GOOI EN OMSTREKEN

DE KORHAAN

verenigingsorgaan van de vogelwerkgroep het gooi e.o

verschijnt 5x per jaar

Redactie : Wim Duurland
Pieter Schut
Ruud Willemstein

Redactie adres : Menno Simonszhoof 84, 1216 LM Hilversum

Verzending en ledenadministratie : Bep Dwars-van Achterbergh,
Prinsenstraat 15, 1211 LS Hilversum
tel. 035-233973

Het overnemen van artikelen is uitsluitend toegestaan na overleg met de redactie.

De redactie behoudt zich het recht voor artikelen voor plaatsing te weigeren.

De auteurs zijn zelf voor de inhoud van hun artikelen verantwoordelijk.

INLEVEREN COPY : UITERLIJK 15 SEPT.

INHOUDSOPGAVE

pag. 49	: Van de redactie Bestuursmededelingen
50 - 52	: Programma
52	: Mutaties ledenbestand
53 - 54	: Symposium Jubileum
55 - 57	: Notulen Algemene Ledenvergadering
57	: VWG naar Groeneveld
58	: Vergadering subgroep Avifauna
58 - 59	: Watervogeltelling Gooimeerkust 1991/1992
60	: Knipperlicht was een Krakeend
60	: Noordhollandse Vogeldag op Texel
61	: Telpost Corversbos
62	: Moeilijke soorten en waarnemingskaartjes
63 - 65	: Van Spiegelplas tot Eemmeerkust
66	: Gezelligheid troef en veel vogels
67 - 68	: Rode Reigers en Kluiten
68	: De Eekhoorn
69 - 72	: Ontvangen literatuur
73 - 74	: Veldwaarnemingen
74	: Lenteleed
75 - 77	: Index 1990 en 1991

VAN DE REDAKTIE

In het kader van het 25-jarig bestaan van onze vogelwerkgroep verschijnt er in de maand september een zeer speciale Jubileum-Korhaan.

Een groep uit de redactie en het bestuur is al geruime tijd met de voorbereidingen bezig en het belooft opnieuw een interessante uitgave te worden, misschien een beetje te vergelijken met de Jubileum-Korhaan die in 1982 verschenen is bij het 15-jarig bestaan.

In de komende Jubileum-Korhaan staan we stil bij veranderingen in de vogelwereld in ons werkgebied. Dat gebeurt enerzijds door beschrijvingen van een aantal vogelsoorten. Hierbij proberen we vast te stellen of er duidelijke veranderingen zijn, positief of negatief, sinds de uitgave van "Vogels tussen Vecht en Eem" in 1987.

Verder interviews met enkele "oude rotten" uit de vogelwereld in Gooi, Eemland en de Vechtstreek en de visie van alle (oud)-voorzitters die de VWG in de afgelopen kwart eeuw heeft gehad.

Deze jubileumuitgave is door leden af te halen op het jubileum-symposium op 26 september in De Dobber in Kortenhoeve. Komt U dan niet (vergissing!), dan wordt de uitgave enige tijd later thuisbezorgd.

In deze Korhaan is de index op auteur opgenomen van de jaargangen 24 en 25 (1990 en 1991). Haal de laatste twee pagina's voorzichtig uit deze Korhaan en bewaar ze bij de betreffende jaargangen.

Mocht er iemand zijn die de laatste jaargangen op vogelsoort wil indexeren, laat hij of zij zich dan melden bij de redactie. We zullen die gegevens graag publiceren. Handig voor later!

BESTUURSMEDDELINGEN

Het voorjaar is inmiddels alweer voorbij. Het meeste inventarisatiewerk is dus ook alweer gedaan, behalve voor een laat broedende soort als de Huiszwaluw. De vakantiedrukke is nu echter in volle gang en er is voor velendus juist in deze tijd wat meer gelegenheid om te gaan 'vogelen'.

Reizen naar vogelrijke gebieden staan de laatste tijd sterk in de belangstelling. Het zou daarom wel eens leuk zijn als we van onze leden eens wat tips of reisverhalen zouden ontvangen.

Zoals bekend wordt op zaterdag 26 september 1992 een symposium gehouden in "De Dobber" te Kortenhoeve. Dit wordt georganiseerd door een commissie van oud-bestuursleden. Er zullen op deze dag een aantal interessante thema's aan de orde komen en aan het einde van de middag zal er een receptie worden gehouden. Elders in deze Korhaan kunt U meer over het programma vinden. Uiteraard hoopt het bestuur dat er een grote belangstelling voor deze dag zal zijn.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering in maart dit jaar is gesproken over het wijzigen van de statuten. Dit naar aanleiding van een voorstel tot het verlagen van de ~~minimum~~-leeftijd voor het lidmaatschap van onze vereniging. Er is voorgesteld deze leeftijd te verschuiven van 18 naar 15 jaar. Omdat er geen gelegenheid meer was gewijzigde statuten tijdig te publiceren, is toen voorgesteld om dit najaar een bijzondere ledenvergadering te houden voor de goed-

keuring van de nieuwe statuten. Er blijken inmiddels echter nog wat meer wijzigingen van de statuten nodig te zijn. Zo is de grens van ons werkgebied niet duidelijk genoeg vastgelegd. Het is de bedoeling hiervoor een kaartje te gaan gebruiken en in de statuten of het huishoudelijk reglement slechts te volstaan met een verwijzing naar dat kaartje. Wij hopen zo meer duidelijkheid te scheppen. Er is dit jaar ook een nieuwe versie van het Burgerlijk Wetboek van kracht geworden, waarin een aantal wijzigingen van het verenigingsrecht zijn opgenomen. Deze veranderingen hebben onder andere betrekking op het afleggen van verantwoording door het bestuur. Door deze nieuwe wet is het dus noodzakelijk onze reglementen eens onder de loep te nemen om te zien of deze nog aan de nieuwe eisen voldoen.

Om deze redenen heeft het bestuur inmiddels besloten de extra ledenvergadering niet door te laten gaan. Er is dan wat meer gelegenheid de wijzigingen voor te bereiden en ze op de algemene ledenvergadering in 1993 ter goedkeuring voor te leggen.

Willem Jan Hoeffnagel heeft al geruime tijd te kennen gegeven dat hij graag wat minder bestuurstaken zou willen hebben. Naast het coördinatorschap van de subgroep Avifauna houdt Willem Jan sinds juni 1990 de waarnemingskaartjes bij en sinds april 1991 is hij ook nog secretaris van de vereniging. Dat laatste deed hij eigenlijk al ad interim, want officieel waren we al een tijd, zonder veel succes, op zoek naar een nieuwe secretaris.

De laatste bestuursvergadering, die in juni werd gehouden, is echter bijgewoond door Pon Ruiter. Hij heeft zich bereid verklaard, voorlopig, zoveel mogelijk secretariaatswerk over te nemen van Willem Jan. Na een inwerkperiode zal hij dan wellicht deze post definitief overnemen.

Uiteraard zijn wij erg blij dat het bestuur op deze manier weer 'op volle sterkte' is gekomen en wij wensen Pon bij dit werk veel succes toe.

Correspondentie aan het secretariaat blijft uiteraard via het postbusnummer lopen. U kunt dat nummer vinden aan de binnenzijde van de omslag van dit blad. Het telefoonnummer van Pon Ruiter is 02154-24140.

De waarnemingskaartjes worden vanaf nu bijgehouden door Laura Mudde. Ook haar gegevens vindt U op de omslag.

Rob Kole.

PROGRAMMA

- Dinsdag 8 sept. Halfjaarlijkse vergadering van de subgroep Avifauna in kasteel Groeneveld te Baarn. Aanvang 20.00 uur.
- Donderdag 24 sept. Deze eerste lezing na de vakantie houdt de heer Th. Renssen een lezing over de Raaf. Hij is zeer betrokken geweest bij het herintroductieprogramma van de Raaf in Nederland. Hij zal o.a. vertellen over de geschiedenis van de Raaf in Nederland en de populatie-opbouw. Ook het gedrag van de Raaf zal behandeld worden. De lezing begint om 20.00 uur en wordt gehouden in de Goede Herderkerk aan de Simon Stevinweg, hoek Lieven de Keylaan in Hilversum.

- Zaterdag 26 sept. Jubileum-symposium in De Dobber in Kortenhoef.
Programma zie elders in deze Korhaan.
- Zondag 27 sept. De jubileumcommissie van de VWG biedt de inwoners van het Gooi en (verre) omstreken jubileum-excursies aan. Het vertrek is om half acht en 10 uur 's-morgens. De excursies gaan naar de Gooimeerkust (vertrek parkeerplaats Nimmerdor), de Gooise heide (vertrek St.Janskerkhof) en het Vechtplassengebied (vertrek Ankeveen, zowel begin Dammerkade als Bergse Pad).
- 2, 3 en 4 okt. Najaarsweekend op Terschelling
We kamperen weer in de "Jonge Jan" in Formerum.
Schriftelijke opgave vóór 7 september a.s. bij Joke van Velsen, met opgave van naam, adres, telefoonnummer en of U eventueel in het bezit bent van een auto.
Kosten f 95,- p.p., vóór 1 september over te maken op postrekening nr. 2529179 t.n.v. de Penningmeester van de Vogelwerkgroep 't Gooi e.o. te Weesp, met vermelding Najaarsweekend Terschelling.
Bij onvoldoende aanmeldingen wordt dit bedrag verhoogd met f 15,- p.p.
Meenemen: Verrekijker, evt. telescoop, slaapzak, sloop, handdoek en washand, thermoskannetje (voorzien van de naam op de kan en op het deksel), warme kleding, muts en wanten, regenkleding, laarzen, brood voor vrijdagavond en zaterdagochtend.
We vertrekken met de laatste boot heen en op zondagavond terug ook met de laatste boot. Men dient ruim drie kwartier voor vertrek van de boot aanwezig te zijn bij de haven en zich te melden in verband met de aankoop van kaartjes met groepskorting. Bent U te laat dan zijn de extra kosten voor de bootkaart voor Uw eigen rekening.
U dient zelf voor vervoer naar Harlingenhaven te zorgen. Elke deelnemer ontvangt een lijst met deelnemers en hun telefoonnummer, zodat U onderling Uw vervoer kunt regelen. Bij afmeldingen worden administratiekosten en de gemaakte overnachtingskosten berekend.
- Dinsdag 13 okt. Werk-contactavond in kasteel Groeneveld te Baarn.
We gaan deze avond een start maken met de reorganisatie van ons archief. Het doel is om snel bepaalde rapporten te kunnen opzoeken.
- Zondag 18 okt. Ochtend-wandelexcursie "De Stulp" en het Pluismeer, o.l.v. Adri Vermeule en Nico Dwars.
We verzamelen om 7.30 uur op de parkeerplaats bij de Midget-golfbaan in Lage Vuursche.
- Donderdag 22 okt. Deze avond zal de heer Allen Liosi ons meenemen naar Hongarije. De dia's zijn gemaakt aan de rand van het Bükk-gebergte en op de Hortobagy (de poesta) met zijn visvijvers. Vogels die langs vliegen zijn o.a. Grauwe Klauwier, Krekeltzanger, Roodpootvalk, Scharrelaar, Withalsvliegenvanger, Bijeneter en diverse reigers (Ral-, Purper- en Kleine Zilverreiger). Ook zal hij enkele planten en vlinders laten zien. De avond begint om 20.00 uur in de Goede Herderkerk aan de Simon Stevinweg, hoek Lieven de Keylaan in Hilversum.

- Zaterdag 31 okt. | Lange ochtend auto- en wandelexcursie naar de Pier van IJmuiden, o.l.v. Ron v.d. Brink, Frank v.d. Weijer en Karel Brink.
We verzamelen om 6.30 uur op het Oosterspoorplein in Hilversum (d.i. achterkant station Hilversum).
- Dinsdag 10 nov. | Werk-contactavond in kasteel Groeneveld in Baarn.
We gaan verder met de reorganisatie van het archief.

DEELNEMERS AAN DE EXCURSIES WORDT DRINGEND VERZOCHT OM BIJ ALLE EXCURSIES VOOR DE AANGEGEVEN TIJD AANWEZIG TE ZIJN, ZODAT OP TIJD VERTROKKEN KAN WORDEN!!

Voor de goede orde wijzen wij er op dat de in het programma aangekondigde excursies, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld, in principe uitsluitend bedoeld zijn voor leden en huisgenoot-leden van de vogelwerkgroep.
Dit geldt uiteraard ook voor de weekenden.

MUTATIES LEDENBESTAND

Nieuwe leden:

			Tel.:
P.J.Baker	Aartseveen 63	3755 VB Eemnes	02153-12894
G.J.de Boer	Vaartweg 50B	1217 SVHilversum	035-237823
W.de Boer	Eikenweg 28	3741 BS Baarn	02154-21067
M.Cornelis	Ereprijs 106	1273 XN Huizen	
J.van Gastel	Westhove 22	1275 DD Huizen	02152-68908
Mw.A.M.v.Helden	J.P.Thijseoark 63	1411 CK Naarden	02159-43819
Mw.L.J.Hovenier	Torenlaan 9	1211 JA Hilversum	035-242567
I.G.Jeltes	A.Noordewierlaan 34	1403 JD Bussum	02159-14169
Mw.C.M.Ketelaar	A.Franklaan 230	1403 HW Bussum	02159-37556
G.Kingma	A.Dekenlaan 235	1403 HG Bussum	02159-34599
A.A.Kruithof	Lothariuslaan 54	1402 GL Bussum	02159-31385
R.B.G.Magielsen	Hunsingo 17	1274 JP Huizen	02152-65637
Mw.A.Popken	Bloemstraat 83	1016 KX Amsterdam	020-6276902
Mw.J.E.Scholten-Stolpert, Schapendrift 11		1261 HK Blaricum	Hsgen.
N.A.Scholten	idem	idem	02153-14241
Mw. T.Soons	A.Dekenlaan 94	1403 HJ Bussum	
Mw.Y.L.v.Wagenveld-Drukker, Flevolaan 5		1399 HE Muiden	02942-1984
H.J.A.Zwarteveen	v.Beuningenlaan 9	3768 GE Soest	02155-2281

per abuis als lid vermeld:
M/Teerink-Jongeneel, Hilversum

Adreswijzigingen:

H.Dwars	Dijkmeent 68	1357 EC Almere Haven
H.Heetebrij	Dwarslaan 6	1261 BB Blaricum
Mw. M.Knol (adres onbekend)		
M.Stevens	Reigerlaan 63	1241 EC Kortenhoef

PROGRAMMA JUBILEUM-SYMPIOSIUM

op

Zaterdag 26 september 1992

in De Dobber te Kortenhoeft

- 13.30 uur: Opening door de dagvoorzitter J.L.Bos
13.35 : Officiële opening door Mevrouw mr.dr. J.M.Vlaanderen
voorzitter van het Gewest Gooi- en Vechtstreek
13.50 : Dr.A.M.H.Brunsting
14.10 : Gelegenheid tot het stellen van vragen
14.14 : Ing. E.P.L.Hessels
14.35 : Gelegenheid tot het stellen van vragen

14.40 : Pauze

15.10 : Drs. F.Vera
15.30 : Gelegenheid tot het stellen van vragen
15.35 : Drs. E.Wanders
15.55 : Gelegenheid tot het stellen van vragen
16.-- : F.Tielrooy
16.20 : Gelegenheid tot het stellen van vragen
16.25 : Afsluiting symposium door de dagvoorzitter

.-.-.-.

- 16.40 : Presentatie gids: "Vogels zien en beschermen"
door J.Harder, samensteller van de gids
16.45 : Presentatie jubileumuitgave van het orgaan van
de Vogelwerkgroep: De Korhaan, door de voorzitter
van de VWG: R.A.Kole
16.50 : Slotwoord bij de presentaties door de dagvoorzitter
16.55 : Dankwoord door de voorzitter van de VWG

.-.-.-.

- 17.30) : Receptie
19.--)

.-.-.-.

Het bovenstaande programma is verzorgd door het Jubileumcomité,
betaande uit leden die behoorden tot de besturen van de VWG in
de jaren 1967 - 1970, te weten:

de dames: C.Holzenspies en R.Tabois, en
de heren: J.L.Bos, J.van Dijk, J.Harder,
G.Jaspers en D.Jonkers.

Inleiders op het symposium (vervolg van pag.53)

=====

Dr. A.M.H. Brunsting, wetenschappelijk hoofdmedewerker Vakgroep Natuurbeheer
Landbouwwuniversiteit Wageningen, tevens lid Wetenschappelijke Adviescommissie
Gooisch Natuurreservaat:

"De invloed van beheersingrepen op sommige broedvogels
van het Gooi".

Ing. E.P.L. Hesselsd, directeur Terreinbeheer Natuurmonumenten, 's-Graveland:

"Ontwikkelingen in terreinen van Natuurmonumenten in relatie
tot enkele karakteristieke vogelsoorten".

Drs. F. Vera, wetenschappelijk medewerker Vakgroep Natuurbeheer, Landbouw-
universiteit Wageningen:

"Overpeinzingen bij natuurontwikkelingen".

Drs. E. Wanders, hoofd afdeling Bescherming Vogels, Vogelbescherming, Zeist:

"Mogelijkheden voor soortenbescherming in de praktijk".

F. Tielrooy, lid Gedeputeerde Staten provincie Noord-Holland, portefeuille
o.a. Financiën, Natuurbescherming en Openluchtrecreatie:

"De rol van de provincie in het natuurbeheer".

=====

Onmisbare steun is ontvangen van:

Aren Dina Kroesestichting, Renkum

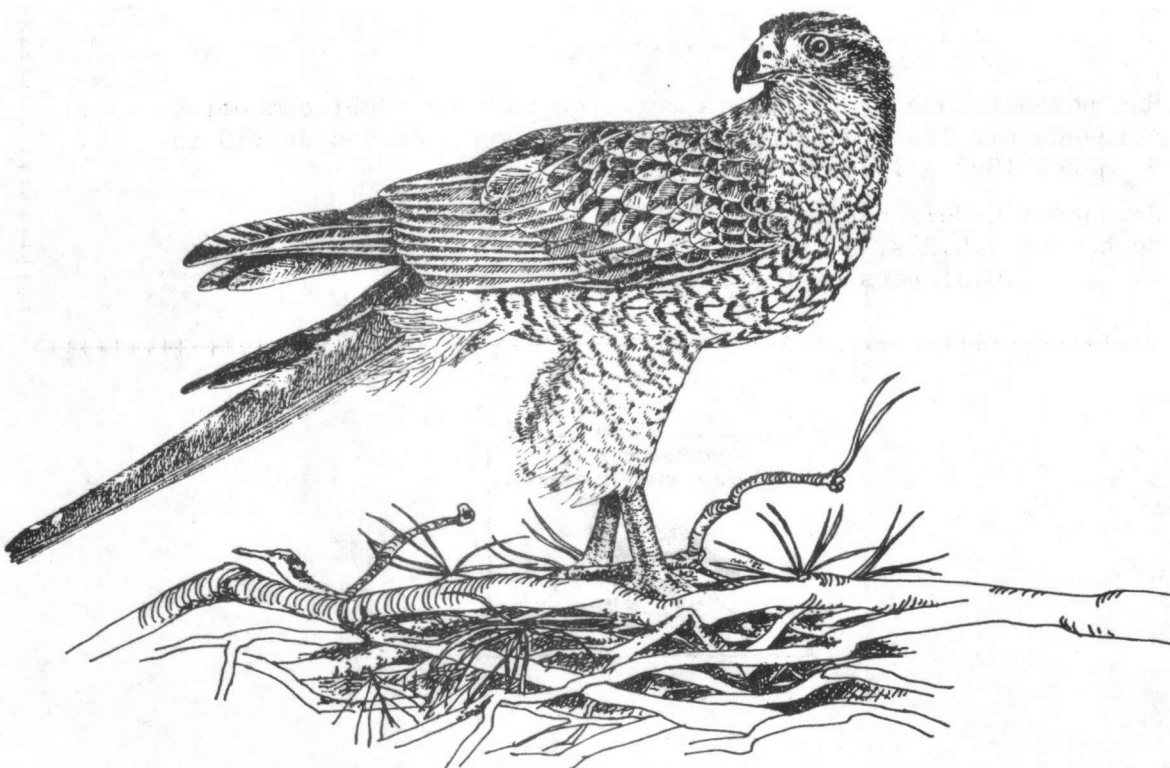
Gewest Gooi- en Vechtstreek, Huizen

Provincie Noord-Holland, Jaarlem

Stichting Milieubesef, Hilversum

Stichting Vrijwillig Natuur- en Landschapsbeheer Noord-Holland, Haarlem

Wereld Natuur Fonds, Nederland, Zeist.

Notulen van de Algemene Ledenvergadering
Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken
Hilversum, 26 maart 1992

Aanwezig : 51 leden

Afwezig gemeld: W.Kraak, Mevr.C.Rosier, Hr.v.d.Bedem, P.van der Poel.

1. Opening en ingekomen stukken.

De voorzitter opent om 20.04 de vergadering en heet iedereen en met name de ereleden welkom.

Mededelingen:

- Frank v.d.Weijer vraagt of er mensen zijn die Knobbelzwanen willen tellen (bebouwde kom Huizen en Bloemendalerpolder).
- Het is een bijzonder jaar: we bestaan 25 jaar. Daarom wordt op 16.5.92 de Vogelbeschermingsdag georganiseerd en is er een symposium op 26.9.92.
- Er ligt een opgavelijst voor het symposium van 26.9.92.
- Er komt een Jubileum Korhaan.
- De Statenleden van D'66 hebben ons een Valentijnstaart toegekend.
- We willen ons meer op natuurbescherming gaan richten. Daarom is er onder meer een Knobbelzwanenplatform opgericht.
- Toegevoegd agendapunt (na punt 4): Statutenwijziging.

Ingekomen stukken: geen.

2. Notulen vorige Algemene Ledenvergadering.

Geen opmerkingen: verslag goedgekeurd.

3. Goedkeuring Jaarverslagen.

a. Secretaris.

J.Harder: Hoe zit het met de SG Gierzwaluwen. - Deze hoort bij de SG Nestkasten. De SG Natuurbescherming ontbreekt. - Komt in de colofon van de Korhaan.

b. Avifauna.

M.de Graaf: Om welke MER's gaat het. - Stortplaats Muiden en Keverdijkse Polder (NS route). Het bestuur is bezig de voorwaarden waaronder gegevens worden verstrekt op te stellen.

Bij r. kan nog opgemerkt worden dat dit Tuinvogelonderzoek zelf pas in 1992 is gestart.

De activiteit Laarder Wasmeer komt nog in de Korhaan.

W.v.d.Brink: Hoe zit het met de voorgenomen slibstort bij de PEN-centrale?

- Dit gebied ligt buiten het werkgebied van de VWG. Verder houdt de SVN zich ermee bezig.

c. Excursies.

d. Cursussen.

e. Eempolders.

De aanleiding voor de tellingen is niet de ruilverkaveling maar de afsluiting van de gegevensverzameling van de Avifauna Midden Nederland. Het gebied werd zo belangrijk gevonden dat men besloot ermee door te gaan.

f. Korhaan.

g. Propaganda.

h. Nestkasten.

M.de Graaf: Wanneer wordt het Verkeersslachtoffer onderzoek afgesloten?

- Dit jaar.

i. Natuurbescherming.

Daarmee zijn alle subgroep jaarverslagen goedgekeurd.

4. Financieel Beleid.

- a. Het verslag is in orde bevonden door de Kascommissie. Complimenten aan de penningmeester.
 - b. M.de Graaf: Is er een begroting voor de SG Cursussen? - Die bedruipt zichzelf.
Mevr.Rump: Interest en verkoop boeken, wanneer heeft dit plaatsgevonden? - Dit betreft ons eigen boek en andere verkopen.
 - c. SG Consulentes = SG Natuurbescherming.
T.de Koning: Begroting voor de Korhaan: f 5000,-. Kan dat bedrag niet omlaag door advertenties te plaatsen. - Dit heeft in 1992 reeds plaatsgevonden.
W.v.d.Brink: Mag ik een papier met de prijzen? - Ja.
 - d. De penningmeester wordt decharge verleend.
 - e. J. van Dijk neemt afscheid van de kascommissie. N.Klippel wordt lid met M. de Graaf als reserve.
- Daarmee is het financieel beleid goedgekeurd.

Ingelast punt. Statutenwijziging.

Het voorstel voor de statutenwijziging is uitgedeeld. Het is de bedoeling om de leeftijdsondergrens naar 15 jaar te verlagen, dit om de toenemende vergrijzing van de VWG tegen te gaan. Tevens omvat de wijziging enige correcties bijv. nadere omschrijving van de noordgrens van ons werkgebied.

Er is een procedure probleem. Statutenwijzigingen moeten minimaal 14 dagen voor de jaarvergadering aangemeld worden bij de leden. Het agendapunt wordt niet in behandeling genomen. De eerstvolgende lezing zal als speciale jaarvergadering worden aangekondigd.

J.Harder: de leeftijdsverlaging zou wel eens op bezwaren van de jeugdbonden kunnen stuiten. De jeugdbonden moeten eerst geraadpleegd worden.

T.de Koning: Willen we de jeugd motiveren dan zal de leeftijd eerder naar 12 of 13 jaar verlaagd moeten worden. Iemand die dan lid wordt zal dan waarschijnlijk wel gemotiveerd blijven. Op latere leeftijd is daar niet veel hoop meer op. - Voorzitter: 15 jaar wordt de norm, maar het bestuur kan hiervan afwijken.

Eigenlijk zou er een echte jeugdgroep moeten zijn. Maar we hebben er geen mensen voor. Bij een meningspeiling blijken 21 mensen voor een leeftijdsverlaging tot 15 jaar te zijn.

F.van Klaveren: Andere verenigingen zijn al met jeugdgroepen bezig.

5. Bestuursverkiezing.

W.Duurland wil stoppen met de bestuursfunctie voor de SG Korhaan. Hij blijft wel actief binnen de SG. P.Schut is kandidaat.

R.van Veen is kandidaat voor de SG Eempolders.

W.J.Hoeffnagel is ad interim secretaris maar ook coördinator van de SG Avifauna en tevens verzamelpunt voor de waarnemingskaarten. Dit zijn teveel functies bij één persoon. Wie wil definitief secretaris worden? Er zijn geen tegenstemmen. - Iedereen is akkoord met de nieuwe bestuurs-samenstelling.

6. Rondvraag.

J.van Dijk: Kan het programma niet in een vouwblad uitgegeven worden?
- Voorzitter: We zullen dit onderzoeken.

J.Harder: Vogelbescherming wil excursies van de VWG-en in hun blad opnemen. Hoe gaan we daarmee om? - Is besproken met de Vogelwacht Utrecht. We zijn niet echt enthousiast. Wordt in het bestuur verder besproken.

Y.Vogel: Kan er een oproep in de Korhaan voor hulp in het vogelasiel Naarden? - P.Schut maakt artikel.

M.de Graaf: (-) Konstateert 3 fouten in de agenda. (-) Hoet zit het met de eigen ruimte? - Nog geen vorderingen. D.Jonkers: De schoolbegeleidingsdienst heeft het initiatief genomen.

D.Jonkers: (-) De Dode Hond wordt geïnventariseerd. Wie heeft er zwemvesten te leen? (-) Het nestkasten onderzoek zoekt nog controleurs voor het Spanderswoud en voor Sypesteyn.

Vervolgens wordt W. Duurland bedankt voor al zijn inspanningen als bestuurslid van de Subgroep Korhaan. Hij krijgt bloemen en een kadobon

7. Sluiting.

De voorzitter sluit de vergadering om 21.07.

DE VWG VERHUIST NAAR DE ORANGERIE VAN GROENEVELD

Feestelijk nieuws ditmaal over de huisvesting van onze vogelwerkgroep. Na enig speurwerk is ons immer nijvere bestuurslid Joke van Velsen er in geslaagd een unieke ruimte te vinden voor de werkcontactavonden, de bestuursvergaderingen en de bijeenkomsten van de subgroep Avifauna. Sinds kort mogen we namelijk gebruik maken van de zolder van de Orangerie, gelegen naast kasteel Groeneveld in Baarn.

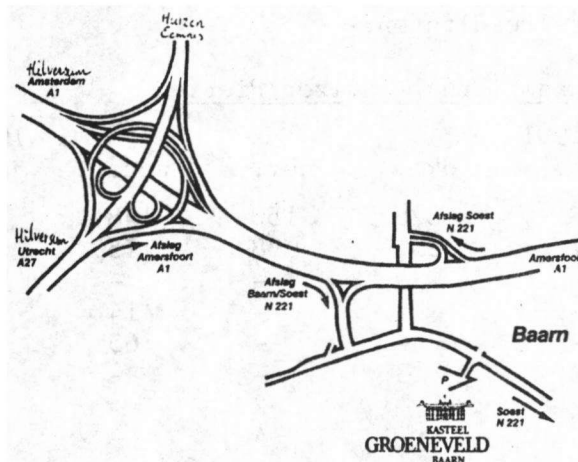
Zoals gezegd: een unieke accommodatie. Leden die vorig voorjaar het propagandaweekend van de VWG op Groeneveld bezochten, zullen zich dat nog herinneren. De Orangerie is het gebouw dat je staande voor het kasteel aan je rechterhand vindt.

Onze woningnood was nijpend geworden, omdat we de Godelindeschool in Naarden moesten verlaten. Inmiddels zijn alle kasten met archief, bibliotheek en waarnemingskaarten al naar Baarn verhuisd en heeft het bestuur de nieuwe ruimte met een vergadering ingewijd. Hopelijk komen veel andere leden ook eens kijken op de komende vergadering van de subgroep Avifauna bijvoorbeeld, of op de eerstvolgende werkcontactavond.

Het moet echter wel voor iedereen duidelijk zijn, dat we deze mooie ruimte alleen mogen gebruiken onder een aantal strikte voorwaarden.

Omdat het hier gaat om een monument met een houten dak, waar Staatsbosbeheer terecht erg zuinig op is, mag er in de Orangerie beslist niet gerookt worden (Nog gezond ook!).

Zo bereikt U Groeneveld:

Groeneveld is goed met het openbaar vervoer bereikbaar. Kom je toch per auto, dan parkeren op de parkeerplaats en dus niet bij het kasteel zelf! Kom je op de fiets dan heb je gelijk: na afloop hoor je als beloning gegarandeerd uilen in het bos!

Om dit alles te vieren heeft Joke inmiddels een professioneel koffiezetapparaat aangeschaft. Wie nu nog thuisblijft heeft echt ongelijk.

VERGADERING VAN DE SUBGROEP AVIFAUNA

Willem-Jan Hoeffnagel

Op dinsdag 8 september 1992 houdt de subgroep AVifauna weer haar halfjaarlijkse vergadering. Deze vergadering zal plaatsvinden in kasteel Groeneveld te Baarh en zal om 20.00 uur aanvangen. Tijdens deze vergadering zullen de volgende punten aan de orde komen:

- Stand van zaken betreffende de subgroep Avifauna.
- Stand van zaken van de inventarisaties en tellingen die deze zomer gehouden worden.
- Plannen voor de komende tijd (herfst-winter-periode zowel als de eerstvolgende lente-zomerperiode).

Gezien het bovenstaande wil ik aan de huidige coördinatoren vragen om:

- Mij op de hoogte te brengen van de stand van zaken indien zij zelf verhinderd zijn-
- Aan mij door te geven als zij van plan zijn om met bepaalde activiteiten te stoppen.

De notulen van de vorige vergadering (op 11 februari 1992) zijn te vinden in De Korhaan (Jaargang 26, nr 2, april 1992, pag. 30-32). Gelieve deze notulen mee te nemen als er opmerkingen zijn.

Verder wil ik aan iedereen, die met plannen rondloopt om een bepaalde activiteit op te starten, vragen om deze plannen zo vroeg mogelijk aan mij door te geven. Mijn adres en telefoonnummer staan achterin de Korhaan.

Tot slot rest mij dan nog om iedereen uit te nodigen om naar deze avond te komen. Hoe meer actieve mensen, des te meer plannen gerealiseerd kunnen worden.

WATERVOGELTELLING GOOIMEERKUST 1991/1992

Willem Weitjens

De telgroep bestond dit seizoen uit Inge en Rick van den Akker, Walter Langendorff, Frank van de Weijer, Willem Weitjens, Guur Proost en Johan van Galen Last. De twee laatstgenoemden hebben het telgebied van Inge en Rick overgenomen; wij heten hen van harte welkom!

Inge en Rick, namens de Vogelwerkgroep heel veel dank voor het door jullie vele jaren consciëntieus verrichte telwerk.

Onderstaand de telresultaten:

Traject I: Hollandse Brug - Huizer Pier.

	1991				1992		
	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart
Fuut	268	328	150	148	57	248	300
Wilde Eend	27	230	38	115	49	26	90
Wintertaling	-	-	-	-	-	-	-
Krakeend	-	2	-	14	-	-	-
Smient	-	-	-	65	-	-	-
Knobbelzwaan	2	23	-	-	-	-	-
Kleine Zwaan	-	-	2	-	-	-	-
Grauwe Gans	-	-	4	-	18	-	-
Kuifeend	-	-	-	-	120	57	150
Tafeleend	-	43	200	248	-	-	10
Brilduiker	-	-	11	3	-	-	-
Grote Zaagbek	-	-	-	-	23	80	-
Bergeend	-	7	96	-	9	-	4
Meerkoet	4	134	2	250	32	2	14
Waterhoen	2	6	-	1	-	-	-
Aalscholver	19	27	12	5	1	18	3
Blauwe Reiger	-	5	11	5	-	-	1

Traject II-A: Huizer Pier - Stichtse Brug
 II-B: Stichtse Brug - Raboes (eemmeer)

	1991				1992		
	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart
Fuut	398	640	187	-	102	163	252
Wilde Eend	922	300	228	30	337	117	82
Wintertaling	10	92	9	-	-	10	4
Krakeend	-	4	1	-	-	-	2
Smient	44	642	597	2465	9111	3334	2180
Pfijlstaart	-	-	3	-	-	-	1
Slobeend	-	3	-	1	-	1	1
Knobbelzwaan	14	19	5	-	6	4	-
Kleine Zwaan	-	31	-	4	7	-	-
Grauwe Gans	-	169	80	-	6	43	464
Kolgans	-	-	-	-	28	24	-
Kuifeend	-	56	43	91	22	89	65
Tafeleend	-	2	-	100	3	355	23
Brilduiker	-	-	13	15	2	12	-
Grote Zaagbek	-	-	3	23	5	14	10
Nonnetje	-	-	-	18	-	14	-
Bergeend	4	-	1	-	1	32	19
Meerkoet	36	74	17	3	4	9	14
Waterhoen	2	2	2	-	2	-	-
Aalscholver	23	72	12	6	17	42	27
Blauwe Reiger	10	6	3	2	2	10	5

Traject III: Hollandse Brug - Dode Hond (Kust Zd.Flevoland)

	1991				1992		
	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart
Fuut	216	213	2	5	55	167	355
Wilde Eend	20	31	101	164	155	4	1
Krakeend	15	-	10	19	35	38	79
Smient	1	1	1300	-	700	1100	-
Slobeend	7	-	-	-	-	-	-
Kuifeend	9	440	3814	3546	3232	738	80
Tafeleend	11	283	1971	2138	1598	86	3
Brilduiker	-	-	-	4	5	1	2
Toppereend	-	1	-	-	-	-	-
Grote Zaagbek	-	-	-	-	-	-	-
Nonnetje	-	-	-	1	-	4	2
Meerkoet	399	571	259	265	422	219	84
Aalscholver	33	573	10	-	-	-	2
Blauwe Reiger	2	1	2	-	-	-	-

Dit keer geen echt bijzondere waarnemingen. Wel vond ik op de tellijsten de volgende aantekeningen:

- Bij de Huizer Pier in december en januari een Witte Kwikstaart, in december 9 Bonte Strandlopers;
- In oktober een Mandarijneend in de Aanloophaven;
- In het gebied van de Stichtse Brug zag Frank in januari een Roerdomp en ontdekte hij 2 doortrekkende Roodborsttapuiten.

Mocht iemand geïnteresseerd zijn om een telling mee te maken, neem dan contact op met een van de tellers.

Tot slot alle deelnemers hartelijk dank en vast veel telplezier voor het volgende seizoen.

KNIPPERLICHT WAS EEN KRAKEEND

In de vorige Korhaan (26 (2): pagina 37) maakte Wim Duurland melding van een determinatieprobleem tijdens de midwinter watervogeltelling. Eén van de telsters had in een Hilversumse vijver een eend gezien die ze niet kon thuisbrengen. Maar de omschrijving was wel nauwkeurig:

- Vrij laag voorhoofd, kleine donkergrijze snavel;
- Grijsbruin-bruin, donker oog, soms met "knipperlicht";
- Hals en borst witbruin geschubd;
- Lichte onderkant;
- Bovenzijde roodbruin-isabelkleurig, aan achterzijde wit en zwart met een wit stukje aan achter-ondervleugel;
- Poten geel-oranje.

Op de vraag om hulp kwam een reactie van ons lid Willem Kraak. De beschreven eend is volgens hem een mannetje Krakeend. Geen vrouwtje en ook geen juveniel. Vooral het vermelde "knipperlicht" frappeerde Kraak. Hij schrijft het volgende:

Het "knipperlicht" heeft met determinatie niets te maken; wel is de observatie daarvan een bewijs hoe zorgvuldig en langdurig de eendentelster heeft gekeken.

Oskar Heinroth, Aus dem Leben der Vögel (1938), beschrijft o.a. hoe vogels hun ogen kunnen sluiten. Meestal gebeurt dit met het onderste ooglid, maar uilen knippen - heel menselijk - met het bovenste ooglid.

"Ausserdem verfügen Vögel noch über eine gut ausgebildete, bei uns nur angedeutete Nickhaut ('knipvlies'), die von innen nach aussen unter den Augenlidern über die Hornhaut des Auges gezogen werden kann, was, wie der Lidschluss, oft ungleichseitig geschieht".

Een aardige vondst deze 'membrana nictitans' te karakteriseren door 'knipperlicht', zo besluit Willem Kraak.

NOORDHOLLANDSE VOGELAARS NAAR TEXEL

De negende Noordhollandse Vogeldag wordt dit keer op Texel gehouden. Op zaterdag 3 oktober organiseren de Vogelwerkgroepen Den Helder en Texel (die allebei dit jaar tien jaar bestaan) samen dit festijn.

Het thema is: Wad en Zeevogels.

De Noordhollandse Vogeldag begint om 10 uur in het gebouw van de N.I.O.Z. bij 't Horntje, vijf minuten lopen vanaf de veerhaven.

- Sprekers zijn:
- 10.35 uur: Hugh Gallacher (voorzitter Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland) opent.
 - 10.45 uur: Mardik Leopold (NIOZ) over zee-eenden problemen.
 - 11.30 uur: Cor Smit (IBN) vergelijkt wadvogeltellingen.
 - 14.15 uur: Theunis Piersma (NIOZ): Kanoeten en de krapte.
 - 15.00 uur: René Pop: "Rare Seabirds" (dialezing)

Uiteraard kan er tijdens de middagpauze uitgebreid gevogeld worden. Verder zullen vele Noordhollandse natuurverenigingen informatie en verkoopwaar aanbieden vanuit hun stands in het NIOZ-gebouw.

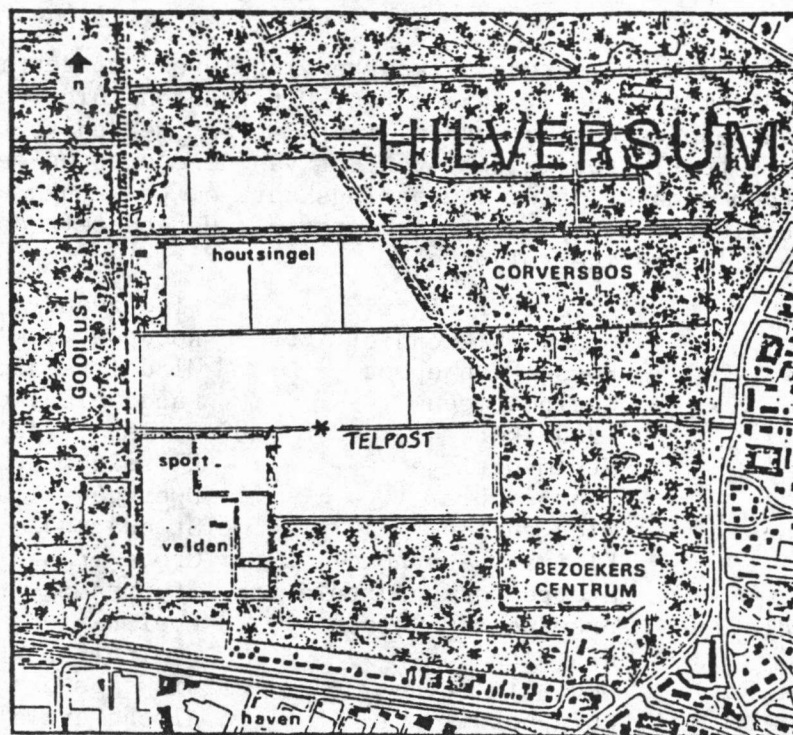
Meer informatie:
VWG Den Helder 02230-36232
VWG Texel: 02220-14239

TELPOST CORVERSBOS

Trektellingen herfst 1992

Evenals voorgaande jaren willen de vogeltrektellers van de telpost Corversbos komende herfst weer trekvogels gaan tellen. Naar verwachting zal de telpost vanaf begin augustus op zaterdagen regelmatig bemand kunnen worden. In de loop van het najaar wordt waarschijnlijk ook op de woensdagen geteld. Op de volgende data wordt aan de landelijke tellingen (simultaantellingen) meegewerkt: 15/8, 29/8, 12/9, 26/9, 10/10, 24/10, 7/11 en 21/11.

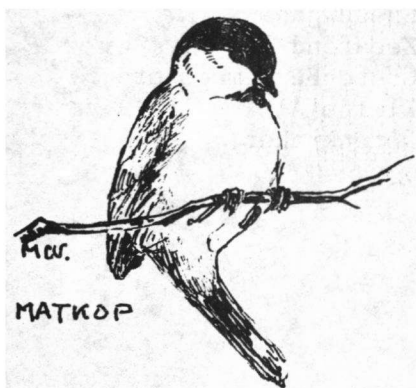
Wilt U als beginnend vogelkijker of als vogelaar-op-dreef iets bijleren wat betreft vogelgeluiden, vliegbeelden of gewoon genieten van zonsopkomsten, kamillegeuren en een fijne sfeer binnen de telgroep, dan bent U van harte welkom op de telpost Corversbos op de akkers van het gelijknamige bos.

De tellingen starten altijd een half uur voor zonsopgang en eindigen 2½ uur of 5 uur daarna. U mag natuurlijk zelf Uw tijd indelen. Ervaring op dit vlak leert dat de meeste vogels in de vroege ochtend vliegen.

Dus tot ziens!

Fred van Klaveren.

MOEILIJKE SOORTEN EN WAARNEMINGSKAARTEN

Willem-Jan Hoeffnagel

Er is een duidelijk opgaande lijn in de aantallen bij mij binnenkomende ingevulde waarnemingskaarten. Soms blijkt dat bepaalde essentiële velden niet zijn ingevuld. Dan kunnen deze kaarten niet verwerkt worden. De velden die in ieder geval ingevuld moeten worden zijn:

2. Soort Dit moet een soortnaam zijn zoals in ons boek vermeld.
 4. Gebied Een algemeen bekende naam, zoals op de kaarten van het werkgebied vermeld.
 5. Datum
 6. Totaal
 8. Waarnemer(s)

Met name op het veld "2. Soort" wil ik hier even nader ingaan. Het is de bedoeling dat op deze plek de naam van de vogelsoort wordt vermeld, die is waargenomen. Het is de bedoeling dat dit een algemeen bekende naam is. Een goed boek om deze namen te vinden is ons eigen boek "Vogels tussen Vecht en Eem" en ook de handleiding voor de waarnemingskaarten is hiervoor bruikbaar.

Regelmatig gebeurt het, dat er waarnemingskaarten ingeleverd worden met vogelsoorten die zeldzaam tot zeer zeldzaam zijn. Dit betekent niet dat deze soorten hier niet waargenomen kunnen worden, maar dat het zelden voorkomt. Om nu vergissingen uit te sluiten is besloten dat van deze soorten een omschrijving moet worden gemaakt op de waarnemingskaart om te kunnen worden geaccepteerd voor publicatie en opname in het archief. Het betreft dan de volgende soorten (in willekeurige volgorde):

Kuifaalscholver	Kl.Zilverreiger	Witoogeend
Zwarte Wouw	Grauwe Kiekendief	Roodpootvalk
Grauwe Franjepoot	Rosse FRanjepoot	Middelste Jager
Vorkstaartmeeuw	Gaelpootmeeuw	Papegaaiduiker
Grote Pieper	IJsduiker	Geelsnavelduiker
Grote Pijlstormvogel	Stormvogeltje	Ralreiger
Koereiger	Zwarte Ibis	Dwerggans
Rotgans (ssp.nigricans)	Slangenarend	Steenarend
Klein Waterhoen	Kleinst Waterhoen	Grote Trap
Griel	Steppenvorkstaartplevier	Steppenkievit
Am.Gestreepte Strandloper	Breedbekstrandloper	Poelsnip
Kleine Burgemeester	Kleinste Jager	Poelruiter
Lachstern	Dougalls Stern	Witwangstern
Zwarte Zeekoet	Ruigpootuil	Alpengierzwaluw
Bijeneter	Scharrelaar	Grote Pieper
Roodkeelpieper	Noordse Nachtegaal	Cettis Zanger
Blaauwborst (ssp.svecica)	Waaierstaarrietzanger	Waterrietzanger
Roodborsttapuit (ssp.maura)	Sperwergrasmus	Grauwe Fitis
Pallas' Boszanger	Bladkoninkje	Taigaboomkruiper
Buidelmees	Kleine Klapekster	Roodkopklauwier
Rose Spreeuw	Witstuitbarmsijs	Grote Kruisbek
Roodmus	Bosgors	Dwerggors
Grote Zilverreiger	Zwarte Ooievaar	Sneeuwgans
Rotgans (ssp.brota)	Roodhalsgans	Zeearend
Steltkluut	Zwartkopmeeuw	Grote Burgemeester
Reuzenstern	Witvleugelstern	Kleine Alk
Hop	Waterspreeuw	Notenkraker
Kleine Vliegenvanger		

VOGELJAAR 1991

VAN SPIEGELPLAS TOT EEMMEERKUST

S.H.Poelstra

Het is 18 januari en prettig koud, een zonnetje beschijnt het glinsterende ijs in de sloten en via het Bergse Pad fiets ik naar de Spiegelplas. Hier trekt een kleine fuut-achtige de aandacht; de rechte snavel in combinatie met het zwart-wit contrast aan kop en hals wijst uit, dat het om een Kuifduiker gaat.

Onder de hier overwinterende Brilduikers één mannetje in een soort overgangskleed, dus gekleurd als een vrouwtje met een bruine kop, waarin de gebruikelijke witte brilvlek.

De hierna volgende weken wordt het toenemend winters; begin februari vormt zich op een groot deel van het Gooimeer een ijslaag bij nachttemperaturen van 10 graden onder nul. Na sneeuwval op 15 februari ontstaat een schitterende, oogverblindend witte vlakte. Iets westelijk van de Huizerpier echter, tegen de rietkraag aan, blijft een stukje open water waarin wat Nonnetjes, een vrouwtje Grote Zaagbek, Smienten, Tafeleenden en Bergeenden zwemmen; een groepje Wintertalingen staat te kleumen op het ijs en enkele mannetjes Grote Zaagbek vliegen over een prachtig winters tafereel.

Op 15 maart wacht mij weer een verrassing aan de Spiegelplas, dit keer is het een Roodhalsfuut, weinig schuw en op korte afstand; de kop doet duikerachtig aan, de wangen zijn grijsachtig, de nek kleurt al rossig en de snavel is geelachtig met een donkere punt. Hij duikt vrij vaak onder en werkt éénmaal iets eetbaars naar binnen. Eh de mensen die in deze plas verontreinigd slib zouden willen storten, omdat het water hier relatief nog zo schoon is, zijn die er nog?

Vervolgens aan de zuidoost-zijde van het Naardermeer een foeragerende Rotgans in de buurt van een groepje Grauwe Ganzen, een exemplaar van de donkere vorm (*Branta bernicla bernicla*).

Uit navraag bij de Hilversumse afdeling groenvoorzieningen bleek, dat de vogel niet afkomstig kon zijn uit de kleine dierenverzameling in de naburige Hilversumse Meent.

Op 23 maart in een wiel bij de zomerdijk in het noordelijk Eempoldergebied een mannetje Pijlstaart, wat overvliegende Slobeenden en een mannetje Grote Zaagbek en een mannetje Blauwe Kiekendief, neerstrijkend in een rietkraag.

Ook houdt zich hier een groep van circa 270 foeragerende Grauwe Ganzen op, die evenwel regelmatig worden verstoord door boeren met mestsproeijs - de hele polder is vergeven van de stront en zo ruikt het er ook! - en dan nemen ze de wijk naar het aangrenzend Eemmeer. Heel mooi weerklinkt in deze omgeving ook de op- en neergaande baltszang van de Goudplevier, een mooi noordelijk toendrageluid.

Dit voorjaar viel me op, dat er behalve in het Eempoldergebied en het vierde kwadrant betrekkelijk weinig Grutto's te zien en te horen waren. Op 12 april fietste ik een uitgebreid traject met polders bij Nederhorst den Berg, rond het Naardermeer en bij het Naarderbos: in het geheel slechts één Grutto! Nederland.... Gruttoland?

Om tureluurs van te worden, want daarvan waren er (gelukkig!) op hetzelfde traject wel 15 te zien.

In het noordelijk Eempoldergebied valt op 20 april de aanwezigheid op van zo'n 130 Goudplevieren, waarvan zeker 30 exemplaren in de noordelijke vorm met de mooie zwarte onderdelen en wangtekening; ook de zuidelijke vorm is te onderscheiden, maar de meeste vogels zijn nog in winterkleed; het is een grandioos gezicht, als ze plotseling allemaal op de wieden gaan, in één grote zwerm rondvliegen en dan opeens weer neerstrijken.

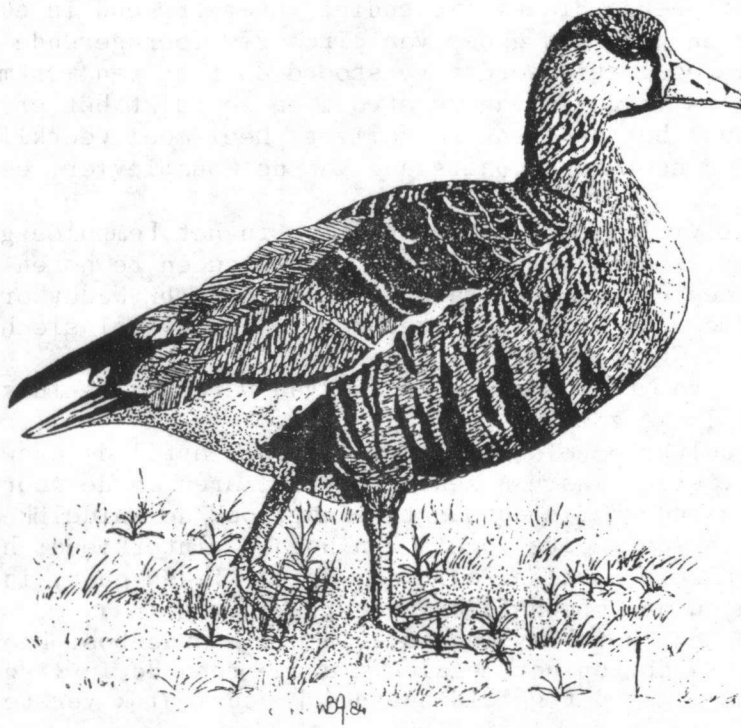
Op 29 april naar het Flevolandse, via het Naarderbos. Hier roffelt een mannetje Grote Bonte Specht op het metalen plaatje rond de invliegopening van een mezenestkast, wat het geluid natuurlijk aanzienlijk versterkt.

In het struikgewas zingen Braamsluiper en Zwartkop en rond de spartelvijver foerageren een Gele en wat Witte Kwikstaarten en ruziën twee Kleine Plevieren. Later, ter hoogte van Pampushaven, strijkt een Rosse Grutto neer, die enige tijd kan worden geobserveerd: iets opgewipte snavel, mooi roodbruine hals en onderzijde en gebandeerde staart, geen witte vleugelstreep; met zijn donkere roestrode kleur kan het heel goed een mannetje zijn geweest.

Aan de polderkant van de Oostvaardersdijk zeilt een mannetje Blauwe Kieken-dief boven de rietkragen. Bij de Blocq van Kuffeler foerageren Kluten, Krak-eenden, Pijlstaarten en Slobeenden, een Rietzanger zingt in baltsvlucht en in een struikje "snirrrt" zowaar een fraai zichtbare Sprinkhaanrietzanger! Aan de Knardijk op het pad naar de vogelobservatiehut zijn heel mooi twee zingende mannetjes Blauwborst te zien en te horen, waarvan één heel dichtbij in een rietstengel. Boven de Oostvaardersplassen scheren heel sierlijk een 30-tal Dwergmeeuwen en even vliegt er één pal boven mij.

Op 4 mei dwarrelen deze vogels boven het Gooimeer, vooral ter hoogte van het Gooierdijkpark (Huizen), maar ook elders, zoals bij de Aanloophaven en soms langs bootjes en tussen surfers door. Een prachtig schouwspel, want ook Visdiefjes en wat Zwarte Sterns zijn van de partij.

Een sprongetje door de tijd doet mij op 24 augustus belanden in de omgeving van de Oostdijk bij Naarden, waar mijn kijker-oog valt op een grote roofvogel, zittend op een paal, die een Visarend blijkt te zijn! Onmiskenbaar, donkerbruine mantel, witte onderzijde, kop en nek en een duidelijke zwarte band door het oog. Met de enigszins hoekige vleugelboeg maakt de zittende vogel een nogal massieve indruk. Een overvliegende Buizerd verstoort hem echter, hij vliegt op, beschrijft een grote cirkel richting Oud Valkeveen en komt dan tegen de wind in terug-vliegen, ongeveer op de grens van rietkraag en water, waarbij de iets geknikte vleugels en gebandeerde staart goed zichtbaar zijn. Vermeldenswaard is ook, dat hij daarbij enkele malen gedrag vertoont dat aan 'bidden' herinnert. Curieus is overigens, dat hij in zijn vlucht danig wordt lastig gevallen door een Visdiefje, zodat hij enkele malen ontwijkende bewegingen maakt; het "pesten" door het Visdiefje vindt zelfs boven land plaats en drijft de prachtige arend behoorlijk in het nauw.

Kolgans

Betreft dit nu louter een algemene aandrift tot "roofvogeltje pesten" of werd de arend als voedselconcurrent gezien?

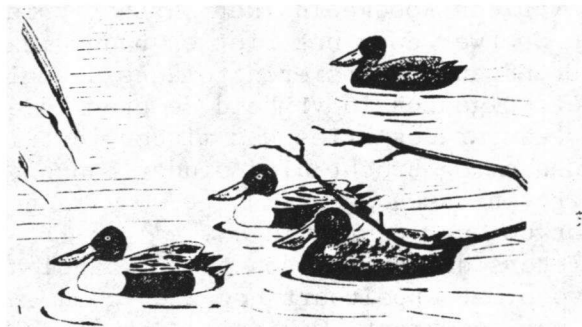
Op 20 september op de Spiegelplas een jong-volwassen Roodhalsfuut, met het streppatroon van het jonge-futen-kleed nog duidelijk zichtbaar op de grijs-witte wang. De nek kleurt al heel duidelijk rood, de snavel is geel-met-zwart. Aan de zuidwestzijde van het Naardermeer een Boomvalk op een paaltje, die het kennelijk op de rondvliegende zwaluwen heeft voorzien; na een duikvlucht, die hem kennelijk geen prooi oplevert, kringelt hij tot grote hoogte op en verdwijnt uit het gezicht.

Rond 26 oktober komen de Kleine Zwanen richting het Gooimeer, vanaf de uitkijkpost Magdaleen zijn er zeker een 230 stuks te zien, een prachtig gezicht. In de omgeving van het Naarderbos onverwacht een Witgatje, dat roepend opvliegt en in westelijke richting verdwijnt.

Eind november groeit het aantal Smienten bij de Stichtse Brug, we horen 'snachts en 's ochtends de ganzen overkomen, we zien de eerste Koperwieken en Kramsvogels, Grote Zaagbekken en Nonnetjeskortere dagen, lagere temperaturen, herfstkleuren!

Op het Eemmeer, iets ten oosten van de Stichtse Brug, op 7 december een groep van zo'n 30 Kolganzen; opeens komt een Indische gans roepend aanvliegen uit de richting van de Eemmondig en strijkt bij de kollen neer. Aan de oude Eemmeer-kust foerageert een Bonte Strandloper en nu we het er toch over hebben.... nog iets merkwaardigs op het vierde kwadrant! Daar foerageert een flinke zwerm Kieviten, vermengd met 160 à 170 Goudplevieren in duidelijk winterkleed. Mijn oog valt echter op een aantal veel kleinere scharrelaars, die dwergjes zijn vergeleken met de Goudplevieren en ook kleiner dan de hier aanwezige Spreeuwen.

Slobeend

Ze pikken bedrijvig tussen de grassprietten, hebben witte buikjes, een donker grijsbruinachtige bovenzijde en een witachtige vleugelstreep. De witte stuit en staartzijden en de rechte zwarte stuitstreep vallen ook nogal op, de snavel vertoont een lichte kromming nabij de punt, kortom... na wat geblader in een goede vogelgids wordt het duidelijk dat het hier om Bonte Strandlopers gaat, die zich hier zo'n beetje als weidevogels lopen te gedragen!

Deze boeiende soort staat mede als wintergast bekend en kon op een latere datum uitstekend worden vergeleken met de even grote Veldleeuwerik; ook werd de schrille, ietwat raspende roep meermalen beluisterd.

Op 27 december een opmerkelijke waarneming van twee Roodborsttapuiten in de kuststrook van het Eemmeer, iets oostelijk van de Stichtse Brug. De vogels zaten beurtelings op paaltjes of prikkeldraad en waren dof donkerbruin gekleurd met wat wit op buik en stuit, de witte halsvlekken en kastanjebruine tinten waren niet waarneembaar of in ieder geval onduidelijk. Gedrag en uiterlijk sloten echter verwarring met andere soorten uit.

In het noordelijk Eempoldergebied tenslotte een langgerekte groep van circa 150 Kleine Zwanen, waaronder ongeveer 20 juvenielen, waakzaam foeragerend in de langzaam duisterende namiddag.

Einde 1991.... op de drempel van 1992..... en nu ik dit schrijf zijn vele VWG-ers al in een terechte jubileumroes. VWG Het Gooi en Omstreken, ik wens jullie geluk en nog vele vogeljaren!

GEZELLIGHEID TROEF EN VEEL VOGELS

Fred van Klaveren

Voor het geval U (nog niet) genoeg hebt van de lange, hete zomer, hierbij een heuse opfrisser.

Wat een prachtige dag had moeten worden werd door ons verdiend.

Geëld gemotoriseerd door het donker. Naar een heerlijke einder naar het bleek. Dagen eerder was de woestenij verkend, waren de erwten in de week gezet, de ganzen uitgestrooid.

Vijftien februari is wakker. Ook Friesland ontwaakt. Een koude westenwind heeft het zicht diep het binnenland in geblazen. Slierten vogels op zoek naar rustige voedselgronden dagen ons uit. De dampende koffie komt pas ná ondergelopen weilanden vol ganzen. Smienten dichtbij. Ogen tekort.

En tussen duizenden Kol- en Brandganzen, tussen Kieviten de eerste Kemphanen. Een Indische Gans, een Witgatje. Een Blauwe Sneeuwvangans.

Gaasterland toont onze verwachtingsvolle harten z'n Roeken, z'n poppenhuisjes, z'n ruig klimaat. Klokkestoelen, heuvels, Friese paarden, dalen en een koffiebosje. Tussen droge stoppels van mais troepen Kramsvogels en Koperwieken samen. Nog enkele maanden voor ze naar huis kunnen. Wulpen, beter zichtbaar, roepen vreemd genoeg altijd beelden van andere gebieden bij me op.

Achter de dijk, onder de dijk weet je niet wat je mist. Boven óp de dijk weet je niet wat je ziet. Een dekbed van duizenden Toppereenden bij Mirns. Bijna 9000 in getal, wachtend op het sein voor vertrek richting broedgebied. Alleen de kop van een Canadese Gans ziet vanuit een diepesloot de meute; links van de vuilhoop, rechts van de hoeve, achter die paal.

Een vrouwtje telt tientallen Zaagbekken in Stavoren.

Een pracht van een Roodkeelduiker ontsnapt niet aan de aandacht.

Ook niet de Sperwer door het riet en bange mezen.

Duizenden Brandganzen versieren telkens de ruimte tussen hemel en aarde.

Of laten met Kolganzen in vrijheid de graslanden bruisen van opgewonden gesnater. Een aangereden Fries was minder fortuinlijk en kreeg hulp van z'n broeders. Een omweg bracht niet minder ganzen in beeld.

De erwten zijn intussen soep en heet. Ook de gezelligheid is warm en we delen in Workum onze waarnemingen.

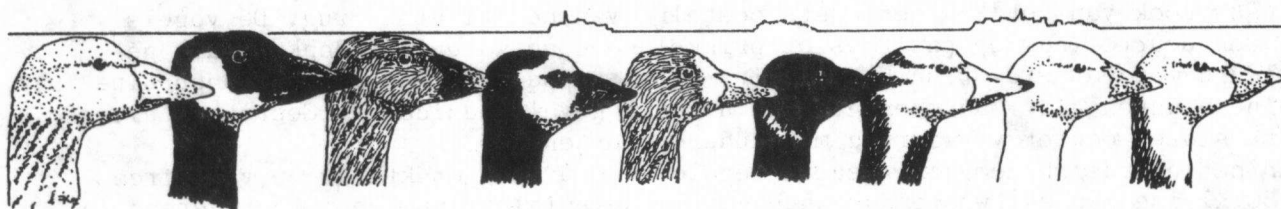
Andere genietters duiden ons een gansrijk gebied buiten de stad. Een gebied dat na de soep met appeltaart nog zeer goed smaakte. Niet alleen de Witte Sneeuwvangans was een krent. Ook duizenden Goudplevieren en Wulpen en tientallen Kemphanen en Bonte Strandlopers deden alsmede de pap welgevallen.

De Rotgans van Fernwoude ging er ook nog wel in.

Van Gaast een afsnijding om de merenroute weer op te pakken. Tussen het water, tussen de halmen zoveel kontjes, nekken en vluchten dat het een lust was.

Rond Fluessen is het immer raak; duizenden witgebleste snuiten ontnemen het gezicht. En hoewel de kost goed was te verteren en de stemming er ook best in zat was Gaasterland zowel begin als eind. Een startschot voor een volend maal.

Een goed verhaal was al geschied. Nu nog de verteller.

'RODE REIGERS' EN 'KLUITEN'
(ja, dat staat er: 'kluiten')

W.K.Kraak

De Purperreiger en de Kluut. Dat zijn de namen die men tegenwoordig algemeen gebruikt, en terecht. Maar in de titel van dit stuk ga ik met opzet een eeuw terug. Een serie oude - maar onvergankelijke - boekjes staat bij mij thuis nog altijd binnen handbereik. Ze zijn geschreven door E.Heimans en Jac.P.Thijsse. Hier grijp ik nu 'Door het Rietland', eerste druk van 1896. Het bezit van deze boekjes dank ik aan mijn vader (1864 - 1934) die dus een tijdgenoot (en bewonderaar) was van Heimans (1861 - 1914) en Thijsse (1865 - 1945).

In het boekje 'Door het Rietland' vult Thijsse de eerste helft met zijn ervaringen bij roeitochten door het Utrechts/Hollandse plassengebied en Heimans neemt de andere helft voor zijn rekening.

Kijk eens naar de gebruikte vogelnamen: beide schrijvers hebben het over 'karrekieten', 'rode reigers', een 'waterkip' en Thijsse vermeldt een 'rietwouw' (i.p.v. Bruine Kiekendief) en 'zwartkopmeeuw' (i.p.v. Kokmeeuw).

Op het eind van een lange dag in juni keert Thijsse per trein uit Hilversum terug naar Amsterdam. Hij geniet van de rit door het Naardermeer: "dan verrijzen uit het riet, de lange poten achter zich aan slepend, drie, vier rode reigers en gaan met lome vleugelslag op hun avondrooftocht uit."

Heimans maakt een excursiegenoot attent op een vrijwel onzichtbare purperreiger in het riet die als een roerdomp de paalstand heeft aangenomen:

"bemerkt ge die spitstoelopende stronk, iets roder dan de rietkleur? Niet? 't Is geen wonder; wat weet dat beest van de kleur van 't dode riet partij te trekken! 't Is een rode reiger. Hij heeft ons al lang in 't oog."

Ik ga nu op verkenning in een serie Verkade-albums, een plank vol.

Zie 'Het Naardermeer' uit 1912.

Thijsse gebruikt hier de gangbare namen zoals wij ze ook nu nog kennen: karekiet, kiekendief, purperreiger; maar de 'zwartkopmeeuw' uit 1896 (zie boven) is gebleven. Die naam zal hij zich ingeprent hebben in zijn Texelse periode, want een Texelaar spreekt van 'swartkop' of 'swartkopmeeuw' in plaats van 'kokmeeuw' en wat kan ik dan beter doen dan Thijsse zelf even aan het woord laten komen: de openingszin van het Verkade-album Texel uit 1927: "Toen ik, nu zevenendertig jaar geleden, op Texel ging wonen werd ik oprecht beklaagd door mijn Amsterdamse vrienden en collega's. Wat was er nu op zo'n schapeneiland te beleven? Maar ik wilde spoedig een "positie" hebben, en nu kon ik kiezen tussen Wormerveer, Texel en Sint Petersburg." (grapje?). "Mijn leven lang zal ik er mij over blijven verheugen, dat ik Texel heb gekozen, en - al heb ik er maar twee en een half jaar gewoond, Texelaar zal ik blijven tot het eind."

Thijsse had zijn ogen en oren open voor de vogels. Maar hij hield zich toch graag bij de officiële namen die in de vogelboeken gangbaar waren. Tegen beter weten in liet hij dus drukken 'kluut' en 'jonge kluutjes' bij plaatjes 122 en 123 in het Verkade-album 'Blonde Duinen' uit het jaar 1910. De geleerde heren ornithologen uit die jaren kenden vogelgeluiden niet of nauwelijks, want al hun aandacht ging naar de dode vogel, de vogelbalg, die men in details kon beschrijven en opmeten.

Thijsse begint braaf ter introductie van de kluut en zijn gedrag en zijn geluid met de mededeling:

"dat is de kluut, een van de allerprachtigste steltlopers." ... "Die kluiten zijn nog zenuwachtiger in hun bewegingen dan de standpleviertjes" ... "ze vliegen omhoog, terwijl ze onophoudelijk "kluut, kluut, kluut," schreeuwen. Eigenlijk moesten die vogels dan ook "kluut" heten, maar de boekenschrijvers hebben het anders gewild. Die redeneren als volgt: Een Zeeuw en een Texelaar zeggen in plaats van "huis" - "huus" en in plaats van "tuin" - "tuun". Wat zij "kluut" noemen moet dus door een beschaafd mens "kluut" worden gezegd."

Zeventien jaar later, in het Verkade-album 'Texel' schrijft Thijsse gewoon 'kluut' alsof het nooit anders geweest was.

Ik kan niet in details nagaan hoe de verschuiving van 'kluit' naar 'kluut' sedert 1910 heeft plaats gevonden. Kerst Zwart schrijft 'kluut' in zijn 'Vogelboek' (3e druk 1921), evenzo Jan Strijbos in 'hoe heet die vogel' (1927). De Club van Nederlandsche Vogelkundigen handhaaft de 'kluit' in het driedelige werk 'De Nederlandsche Vogels' dat met grote zorg en moeite voltooid werd in een periode van dertien jaar (1936-1949).

Wel hadden de auteurs grote aandacht voor volksnamen en voor vogelgeluiden. Ik citeer: "Ook kluut en sluijf, op Vlieland bonte kluut en in het Fries klút en omkearde wylpebek genoemd" en de rubriek 'korte beschrijving en veldkenmerken' eindigt met de mededeling: 'Het stemgeluid klinkt als "kluut-kluut-kluut."

De wetenschappelijke naam van de kluut vind ik erg mooi en elegant. Hoe ervaart u die? Luister goed: Recurvirostra avosetta. Het eerste woord is doorzichtig: 'teruggebogen snavel', het tweede woord klinkt spaans of italiaans en is overgenomen door de Engelsen, de Fransen enz. Maar in Denemarken - precies zoals in Nederland - is de naam gelijk aan het geluid, de roep. De Denen noemen de kluut 'klyde' terwijl de Noren de vogel niet als broedvogel kennen en dus geen volksnaam ter beschikking hebben. In Noorwegen heet de vogel gewoon 'avocett' maar zonder een plaatje kan een Noor zich bij die naam niets voorstellen.

Kluten zijn gedurende het hele jaar zichtbaar in het zuiden van Portugal en Spanje, zij broeden ook daar en bovendien komen er kluten overwinteren. De Spanjaarden gebruiken de naam 'avoceta' de Portugezen 'alfaiate' en ik hoop vurig dat zij die mooie vogels met rust laten.

Een griekse naam heb ik nog niet kunnen vinden, ik bedoel geen eigen echt griekse naam. Toch is het wel leuk even te bladeren in een boekje van de heren A.Ch.Kanellis (een Griek) en Willy Bauer (uit Frankfurt am Main):

TA ONOMATA ΤΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ ΤΗΣ ἙΛΛΑΔΟΣ / Die Volksnamen der Vögel

Griechenlands (Athene 1973). Daarin staat als naam voor de kluut opgegeven 'abokéta' = in uitspraak 'awokèta' maar dat is boekentaal, geen volkstaal

DE EEKHOORN

(Eet de Eekhoorn mieren of miere-eieren?)

Jelle Postma

Weet U het nog, het verhaal over de neststrijd tussen de Bonte Vliegenvanger de Koolmees en de Eekhoorn?

Dit jaar beleefden we daar op de "Dennehoek" een ander interessant tafereeltje. De Koolmezen waren al uitgevlogen en de Bonte Vliegenvangers stonden op het punt om uit te vliegen. Dat uitvliegen hebben we twee dagen meegemaakt.

De Eekhoorn was er ook weer. Op een gegeven ogenblik zagen we hem driftig krabben en bijten in wat mosachtige grond. Het duurde niet heel lang, hoogstens 10 minuten. Hij liep weg en bleef een eindje verder (+ 4 mtr) staan en krabde zich wat op z'n huid. Toen hij weg was wilden we zien wat het was, waar hij zo met z'n voorpootjes krabde en beet. Tot onze verbazing was het een klein mierennest, waar miere-eieren lagen.

Een Eekhoorn eet zaden, noten en soms eieren, maar dat hij ook miere-eieren eet was ons niet bekend. Trouwens, zeker weten we het ook niet. Het leek er op dat hij ze at. Hij zal toch geen miereneter zijn?

Misschien is er iemand onder de lezers die wel een juiste verklaring kan geven?

ONTVANGEN LITERATUUR

Samenstelling: Leny Reddingius.

- ARGUS Stichting Kritisch Faunabeheer, jrg 16 no 4, december 1991.
Nota Jacht en Wildbeheer - Faunabeheer in Zuidelijk Flevoland:
Uitverkoop in het nieuwe land? - Jachtwet: Spelregels voor de
jachtsport (2) - Jaarvergadering 1991 - Dassenbeheer.
- Idem jrg 17 no 1, april 1992:
Muskusratten - Dovemansoren en dode zwijnen: Populatie Meinweg-
gebied (midden Limburg) nagenoeg uitgeroeid - Op de bres voor de
Smienten - Jachtwet: Spelregels voor de jachtsport (3) - Levens-
beschouwing en dierenbescherming: zouden dieren geen rechten
hebben? - Het probleem van de exoten. Indringers, gasten of
huisgenoten?
- DUTCH BIRDING, Dutch Birding Association, jrg 14 no 1, 1992:
Swinhoes Boszanger te Castricum in september 1990 - Ongewoon lichte
Sneeuwgorz bij Sint Jacobiparochie in november 1989 - Kleine Goud-
plevier bij Abbega in november 1990.
- Idem jrg 14 no 2, 1992:
Kleine Geelpootruiter bij Flaauwersinlaag in oktober 1991.
- FICEDULA, Twentse VWG, jrg 21 no 1, maart 1992:
Herfsttrek over Enschede in 1991 - Nestkastverslag 1991
Jaarverslag 'Vogelringstation Overdinkel' 1991.
- FITIS, VWG Zuid-Kennemerland, jrg 28 no 1, 1992:
Broedvogelinventarisatie en nestbescherming in de Hekslootpolder
in 1991 - Voorkomen en vangsten van Rouwkwikstaarten tijdens de
voorjaarstrek - Broedvogelinventarisatie Caprera/Schapenduinen
in 1991 - Broedvogelinventarisatie en nestbescherming in de Inlaag-
polder 1991 - Weidevogeltelling in de Veerpolder - Natuurbescher-
mingscommissie - Ruiconcentratie van Kuifeenden bij IJmuiden -
Voorjaarstrek over zee 1991.
- DE GIERZWALUW, VWG Amsterdam, jrg 29 no 4, 1991:
Voorjaarsfenologie in de regio Amsterdam 1988-1991 - Weidevogel-
bescherming in Waterland.
- DE GRASPIEPER, Samenwerkende VWG's N.H., jrg 12 no 1, maart 1992:
Zilvermeeuwen gedogen effectief? - Steltloperstellingen in N.H. in
november 1989 en 1990 - Slaapplaats- en voedselkeuze van in de
Kleimeer overwinterende Blauwe Kiekendieven - Het voorkomen van
de IJseend in N.H. van aug. 1988 t/m dec. 1989 - Het voorkomen van
de Frater in N.H. van aug. 1988 t/m juli 1990 - Nieuwe broed-
plaatsen voor IJsvogels.
- DE GRAUWE GANS, Stichting Vogel- en Natuurwacht Zd-Flevoland, jrg 8 no 1, 1992:
Ringverslag Kromslootpark 1991 - Tuinwaarnemingen winter 1991/'92.
- DE GRUTTER, Vogelbeschermingswacht Zaanstreek, jrg 16 no 1, febr.1992:
Verslag telling Blauwe Reiger 1991 - Overzicht van broedvogel-
inventarisaties in de Zaanstreek 1980-1991.
- Idem Jrg 16 no 2, april 1992:
Jaarverslag 1991 - Waarom Futen veren op het menu hebben - Het
voorkomen van Boomkruipers in de Zaanstreek.
- DE KLEINE RATELAAR, IVN 't Gooi eo.o., jrg 14 no 1, febr. 1992
Jaarverslag 1991 - Jaarplan 1991.
- Idem Jrg 14 no 2, april 1992.
- KNIPSELKRANT, Stichting Kritisch Faunabeheer, jrg 17 no 1, maart 1992:
Artikelen over vossejacht, Patrijzenstand, de explosieve toename
van Zilvermeeuwen, vergiftige roofvogels etc. etc. etc.....

- KNIPSELKRANT, St.Kritisch Faunabeheer, jrg 17 no 2, mei 1992:
Veel artikelen zijn gewijd aan het Congres Verantwoord Faunabeheer,
aan reewildshows en aan het Faunabeheersplan Voorne.
- DE KRUISBEK, Vogelwacht Utrecht, jrg 35 no 1, februari 1992:
Wintertellingen van vogels in dorpen (2). Veranderingen in de tijd.
- IJslandse Grutto's in de provincie Utrecht? - Veel pleisterende
Buizerden in Langbroekergebied.
- Idem jrg 35 no 2, april 1992:
Zwartkopmeeuw en Dwergmeeuw aan de Gooyerdijk in Doorn/Driebergen -
Aandacht voor Kerkuilen in Utrecht - Betere tijden voor de Krooneend?
- Jaarverslag 1991.
- LIMOSA, NOU/SOVON/Watervogels, jrg 64 no 3, 1991:
Watervogelsterfte in het Deltagebied, Z.W.-Nederland, gedurende de
drie koude winters van 1985, 1986 en 1987 - Nesthabitat van de
Purperreiger in Nederland - Blauwborst in Biesbosch over hoogte-
punt heen?
- Idem Jrg. 65 no 1, 1992:
Territorium- en nestkeuze bij de Ransuil - Teloorgang van de Grauwe
Kiekendief als broedvogel in Nederland - Vermindering van het aantal
overwinterende Spreeuwen in het Leypark te Limburg - Index Limosa
1991 - Watervogeltelling in januari 1990 - Terugkeer van de Slecht-
valk als broedvogel in Nederland?
- MENS EN NATUUR, IVN, jrg 43 no 1, voorjaar 1992
- Idem, Jrg 43 no 2, lente 1992:
De campagne "Wegen voor natuur" gepresenteerd - Ecologische groen-
stroken tussen te bouwen kassen.
- MENS EN VOGEL, Kon.Belgisch Verbond voor de Bescherming van Vogels, jrg 30
no 1, maart 1992:
De stand van zaken - Hengelsport zorgt voor dierenleed - Beschermde
zangvogels in kruipkelder - Steenuilen zijn bedreigd - De Grauwe
Klauwier: een gemaskerde struikrover - Liefde voor zangvogels gaat
door de Fransen hun maag - De Donaudelta: een totale ommezwaai is
dringend nodig - Filatelie: Vogels in België.
- DE MOURIK, VWG Rijk van Nijmegen eo.o., jrg 18 no 1, 1992:
De broedvogels van Salmorth in 1991 - Bijzondere broedvogels van
de gemeente Groesbeek, deel I.
- Idem, jrg 18 no 2, 1992:
Dit is een themanummer over vogelreizen. Het bevat verslagen van
reizen naar de Franse Alpen, Falsterbö, Bienvenida en Espana,
Oost Europa en Grieks Thracië.
- MEERKOET, Natuur- en Milieufederatie Wierhaven, no 1, 1992:
Voorjaarstrek van de Draaihals - Nestkastverslag 1992 - Weidevogel-
bescherming 1992.
- NATUURBEHOUD, Natuurmonumenten, jrg 23 no 1, februari 1992:
Brandganzen - Bantpolder als wegrestaurant - Natuur en milieu gaat
het alleen goed bij eerlijk delen - Dassen op de grens van Nederland
en Duitsland.
- Idem, jrg 23 no 2, mei 1992:
De herovering: Plan Goudplevier in Drenthe - Jaarverslag 1991 -
Laten we blij zijn met de vos.
- NATUUR EN MILIEU, Stichting Natuur en Milieu, jrg 16 no 2, febr.1992:
Mossen en korstmossen blijken extra kwetsbaar.
- Idem, jrg 16 no 3, maart 1992:
Het Maasdal, zijn natuur en zijn grind - Zee, Zand en Zorgen; de aan-
tasting van de duinen in kaart gebracht.
- Idem, Jr. 16 no 4, april 1992:
De vis en het milieu - Vijftien jaar in actie voor de Biesbosch.

- Idem, Jrg 16 no 5, mei 1992:
Nationale Luchtvaartactie - De groene marges van Europa - Genetische
verarming van bomen en struiken.
- Idem, Jrg 16 no 6, juni 1992:
De beginselen van het faunabeleid - Een milieugroep in het regen-
woud - Overijsselse weidevogels beter beschermd.
- NATUUR NABIJ, IVN Eemland, jrg 20 no 1, februari 1992.
- Idem Jrg 20 no 2, mei 1992:
Is dood hout in de bossen waardeloos of juist waardevol?
- NOORDHOLLANDS LANDSCHAP, Stichting het Noordhollands Landschap, jrg 19 no 1,
maart 1992:
Wordt Noord-Holland weer Otterland? - Het Gooi: Een heuvelachtig
souvenir uit de ijstijd - Vleermuiskasten zijn ideale noodwoningen -
Schieterrein wordt natuurreservaat: Noordhollands Landschap nieuwe
beheerder van de Grafelijkheidsduinen in Den Helder.
- Idem, Jrg 19 no 2, juni 1992:
Eindelijk weer natte voeten voor de Kennemerduinen - Eidereenden
langs de Noordhollandse kust.
- NOORDHOLLANDSE MILIEUKRANT, Milieufed.N.H./ Overlegplatf.Milieuvorl./Konsulent-
schap Nat.en Milieu, Jrg.?, no 1, februari 1992:
Publiek wil autovrije gebieden - Agrariërs in de overgang - Vogel-
opvang Krommenie - Schotse Hooglanders op Nederlandse oevers.
- DE PERKETUTTER, NJN afd.Hilversum, jrg 22 no 2, 1992:
Futen in winterkleed.
- Idem. jrg 22 no 3, 1992.
- DE STEENLOPER, jrg 10 no 52, 1992:
Vogelaar, kijk óók eens omlaag! - Nestkastverslag 1991 en 10-jaren
nestkastproject VWG Den Helder.
- DE TRINGIAAN, VWG Schagen, jrg 15 no 1, februari 1992:
Alledaagse vogels: de Kauw - Nederlandse plante- en dierenamen,
deel X - De Kerkuil - Herfsttrek van enkele lijsterachtigen in onze
regio - Aanwezigheid van de Blauwe Kievit op slaapplaatsen in
het Zwanenwater en Rietbos in de winter van 1990/91.
- Idem, jrg 15 no 2, februari 1992:
Alledaagse vogels: Kokmeeuw - Poepen Aalscholvers hun nestbomen dood?
- Idem, jrg 15 no 3, mei 1992:
Alledaagse vogels: Turkse Tortel - Overzicht broedvogels Eenden-
kooi 't Zand 1987-'91.
- VANELLUS, Bond van Friese Vogelbeschermingswachten, jrg 45 no 1, jan/febr.'92:
De Grutto in Friesland, 1970-1990 - Nazorg 1991 (4).
- Idem, jrg 45 no 2, maart/april 1992:
Broedvogels langs de Friese waddenkust in 1991 - Kunstnesten
voor Huiszwaluwen I.
- VELD EN VITRINE, Fries Natuurmuseum, no 115, maart 1992:
Een themanummer ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van de
Schelpenwerkgroep Friesland.
- Idem, no 116, juni 1992:
Jaaroverzicht 1991 - Zoetwatermossels met vraatsporen uit de Zwette.
- HET VOGELJAAR, Stichting Het Vogeljaar, jrg 40 no 1, februaris 1992:
Zeevogelobservaties vanaf Paviljoen Minkema Hondsbosse Zeewering -
Dichtheid Friese Kievitenpopulatie neemt af.

VOGELNIEUWS, Vogelbescherming/SOVON, jrg 5 no 1, april 1992:

Vogelbescherming voert actie tegen het rapen van eieren - Subsidie voor Oeverzwaluwvanden - Oeverprojecten zijn een goed alternatief voor wintervoeding - Nota jacht en wildbeheer, een stap in de goede richting, maar nog niet ver genoeg - Kleine invasie Notenkraker najaar 1991.

VOGELS, Vogelbescherming, no 2, maart/april 1992:

Vogelhandelaren: 'Desnoods gaan we ze met charters halen....' - Volop actie bij de Ooievaars - De laatste eer voor een Ekster - Futentwist - Toename kolganzenjacht.

Idem, no 3, mei/juni 1992:

'Het doden van roofvogels mag en kan niet', zeggen de jagers. Maar.....
- Een Spreeuw als kraker - Kraaien vechten zich naar de top - In kalkarm bos steeds meer mezen met slechte eieren - Jacht verstoort het leven in de wetlands - Zwanengevecht.

ONZE WAARD, Natuur- en Vogelwacht Alblasserwaard, jrg 23 no 1, febr.1992:
Zoogdieren in de Alblasserwaard.

Idem, jrg 23 no 2, mei 1992:

Broedvogelverslag Alblasserbod 1991 - De Roodhalsgans in de Alblasserwaard.

DE WIJDE BLIK, Stichting Milieutijdschrift Gooi, Vechtstreek e.o.,

jrg 8, no 3-4, december 1991:

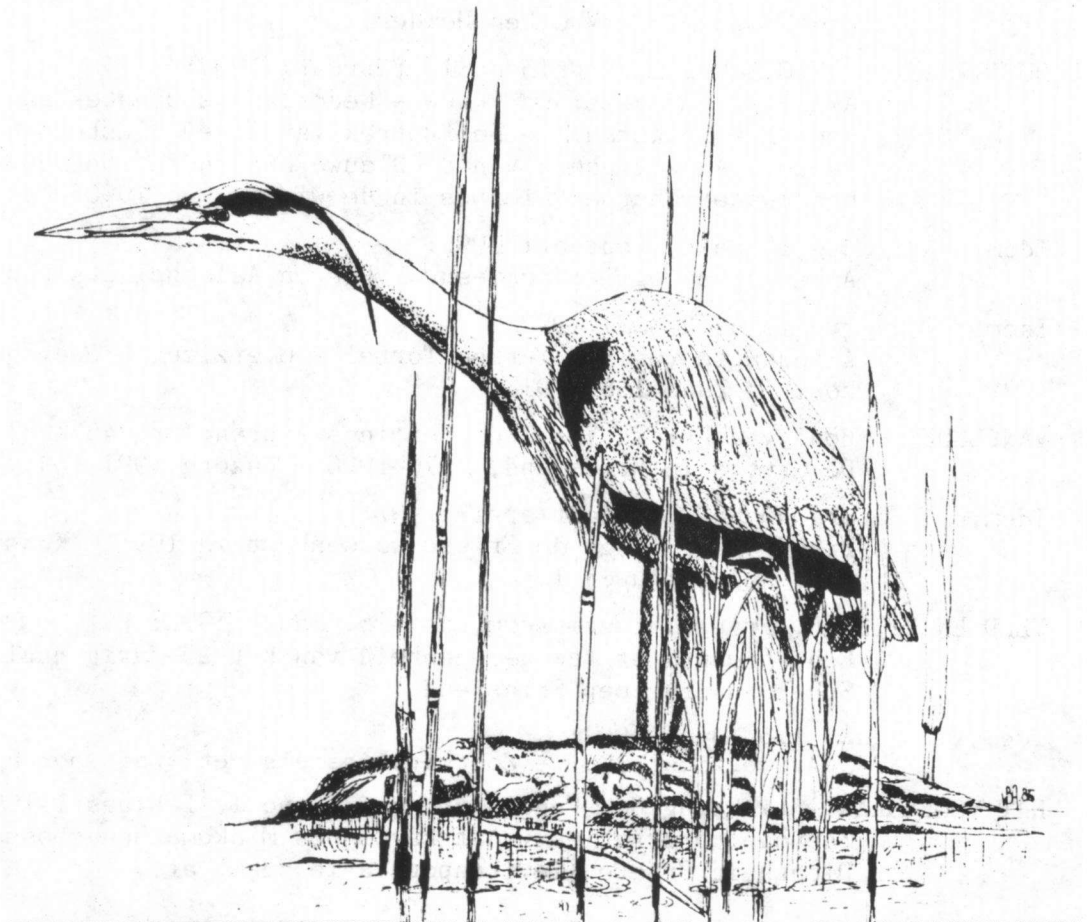
Natuurlijk groen in Naarden - Boom in de knel - Begrazing in het Goois Natuurreservaat - Gevoelsargumenten redden geen natuur meer! - De Gooiboog is voorbarig.

Idem, jrg 9 no 1, mei 1992:

Dagvlinders van de stadswallen van Naarden - Kunstmatige nesten - Naardermeer verlost van slib - De Noordflank.

ZICHT OP STICHT, Stichting Stichtse Milieufederatie, jrg 9 no 2, 1992:

Landbouw en natuur - Jaarverslag 1991.

VELDWAARNEMINGEN

Waarnemingen Overzicht (1)				
Samengesteld door Willem-Jan Hoeffnagel				
Geoorde Fuut	2	1992-03-31	Rioolvijver Anna's Hoeve, Hilversum	A.Vermeule
Geoorde Fuut	1	1992-05-13	Spiegelpolderplas bij Kromme Googh	Joh.J.Frieswijk
Geoorde Fuut	1	1992-05-19	Spiegelpolder, Nederhorst den Berg	P.Schut
Roerdomp	1	1992-02-29	SBB Reservaat, Eemmeer/Stichtse Brug	I.van Woersem
Grote Zilverreiger	1	1992-05-07	Hollandse Brug	J.Brandjes e.a.
Purperreiger	1	1992-04-24	't Hol, Kortenhoef	A.Vermeule
Purperreiger	1	1992-05-10	Bergse Pad, Ankeveen	P.Schut
Ooievaar	2	1992-03-14	Scheendijk Noord	A.Vermeule
Ooievaar	1	1992-05-27	Aetsveldsepolder, Weesp	J.W.van Galen Last
Lepelaar	10	1992-03-02	Meent, Hilversum	J.Brandjes
Lepelaar	2	1992-04-19	Oostermeent, Blaricum	I.van Woersem
Lepelaar	1	1992-04-22	Eempolder, Eemnes	P.Schut
Grauwe Gans	26	1992-04-26	Stichtse Brug/Oostermeent	I.van Woersem
Canadese Gans	1	1992-04-05	Eemmeer ten ossen van Dode Hond	N.Klippel e.a.
Casarca	2	1992-02-29	Eemmeer-SBB Reservaat/Stichtse Brug	I.van Woersem
Krakeend	2	1992-05-13	Huizer Pier, Huizen	G.Marmelstein
Krakeend	6	1992-05-19	Spiegelpolder, Nederhorst den Berg	P.Schut
Eidereend	2	1992-05-24	Gooimeer, Huizen	D.A.Jonkers e.a.
Wespendief	2	1992-04-27	Vuntus, Kortenhoef	A.Vermeule
Rode Wouw	1	1992-04-28	Zuiderheide, Hilversum	A.Vermeule
Rode Wouw	1	1992-04-30	Gooimeerkust, Huizermaat	M.Doorneveld
Bruine Kiekendief	7	1992-04-19	Eemmeerkust, Raboes - Stichtse Brug	I.van Woersem
Bruine Kiekendief	1	1992-04-22	Eempolder, Eemnes	P.Schut
Bruine Kiekendief	1	1992-05-07	Vuntus	A.Vermeule e.a.
Havik	4	1992-03-16	Zuiderhei, Hilversum	J.Brandjes
Havik	2	1992-04-02	Polder Achteraf	A.Vermeule e.a.
Sperwer	1	1992-02-18	Eempolder	I.van Woersem
Sperwer	1	1992-05-17	Monniksberg, Hilversum	D.A.Jonkers
Smelleken	1	1992-04-26	Oostermeent	I.van Woersem
Boomvalk	1	1992-04-02	Eendekooi, Egelshoek	A.Vermeule e.a.
Boomvalk	1	1992-04-24	Vuntus, Kortenhoef	A.Vermeule
Boomvalk	2	1992-04-27	Gooilust, 's-Graveland	A.Vermeule
Waterral	1	1992-04-10	Dammerkade, Ankeveen	J.Brandjes
Kraanvogel	1	1992-03-29	Dode Hond	J.Harder e.a.
Bontbekplevier	2	1992-03-01	Hollandse Brug	J.Brandjes
Goudplevier	230	1992-04-21	Oostermeent	I.van Woersem e.a.
Kemphaan	25	1992-03-13	Oostermeent-De Hoeven	I.van Woersem
Kemphaan	7	1992-03-30	Dammerkade, Ankeveen	J.Brandjes
Kemphaan	10	1992-05-02	Oostermeent, Huizen	M.Doorneveld
Watersnip	18	1992-03-14	Oostermeent-De Hoeven	I.van Woersem
Regenwulp	1	1992-03-09	Centrum, Baarn	I.van Woersem
Regenwulp	4	1992-04-25	Spiegel, Bussum	J.Brandjes
Regenwulp	2	1992-05-04	IJmeer Noordpolder, Muiderberg	W.v.d.Brink
Groenpootruiter	1	1992-04-19	Plasje in weiland, Reservaat Eemmond	I.van Woersem
Dwergmeeuw	5	1992-04-19	Dammerkade, Ankeveen	J.Brandjes
Groene Specht	1	1992-05-11	De Cruysbergen	W.v.d.Brink e.a.
Zwarte Specht	1	1992-03-15	Boekesteijn	J.Brandjes
Zwarte Specht	1	1992-05-11	De Cruysbergen	W.v.d.Brink e.a.
Boomleeuwerik	3	1992-03-04	Zuiderhei, Hilversum	J.Brandjes
Boomleeuwerik	2	1992-03-15	Zuiderheide	A.Vermeule
Boomleeuwerik	1	1992-03-29	De Stulp, Soest/Baarn	I.van Woersem
Waterpieper	4	1992-02-29	SBB Reservaat, voet Stichtse Brug	I.van Woersem
Blauwborst	1	1992-04-19	Ten westen van Raboes	I.van Woersem
Blauwborst	3	1992-04-19	Stichtse Brug	I.van Woersem
Zwarte Roodstaart	1	1992-04-15	Industrieterrein (Conimex), Baarn	I.van Woersem
Paapje	4	1992-05-02	Oostermeent, Huizen	M.Doorneveld
Beflijster	1	1992-04-16	Tuincentrum Kuyser, Baarn centrum	I.van Woersem
Beflijster	1	1992-04-26	Oostermeent	I.van Woersem

Waarnemingen Overzicht (2)				
Samengesteld door Willem-Jan Hoeffnagel				
Spotvogel	4	1992-05-16	Oostermeent, Huizen	D.A.Jonkers
Braamsluiper	1	1992-05-15	Koggewagen, Blaricum	D.A.Jonkers
Grasmus	1	1992-05-13	Huizer Pier, Huizen	G.Marmelstein
Bonte Vliegenvanger	2	1992-04-01	Baarn	M.Kruseman e.a.
Bonte Vliegenvanger	2	1992-05-02	De Cruysbergen	W.J.v.d.Brink
Baardmannetje	10	1992-02-29	SBB Reservaat, Voet Stichtse Brug	I.van Woersem
Glanskop	1	1992-02-29	Stukkenlaan 5, Huizen	D.A.Jonkers
Wielewaal	1	1992-05-07	Vuntus	A.Vermeule e.a.
Raaf	2	1992-03-16	Monnikenberg, Hilversum	J.Brandjes
Europese Kanarie	4	1992-02-22	Gooise zomerkade, Huizen	J.Brandjes e.a.
Europese Kanarie	1	1992-03-08	Zomerkade, Huizen	J.Brandjes e.a.
Europese Kanarie	1	1992-03-10	Naarderbos	J.Brandjes
Sijs	20	1992-01-07	Tuin Rietmeent	P.Schut

LENTELEED

ingezonden door

Pieter Jan Hegenbart

Eén zwaluw maakt nog geen zomer. Hoe bitter die waarheid toch smaakt, ontdekte op een sombere maandagochtend in 1991 een kleine dappere Gierzwaluw, zojuist teruggekeerd van een reis van vele tienduizenden mijlen over woestijnen, oceanen, alpen en dalen. De Gierzwaluw was al twee weken later in verband met bar en boze omstandigheden onderweg. Hij had op z'n reis hier naar toe al gehoord dat de Boeren- en Huiszwaluwen hem waren voorgegaan en dat het er in Amsterdam dit jaar somber voorstond; maar zo somber als het werkelijk bleek te zijn, dat had hij in z'n stoutste dromen niet durven verwachten.

Gierzwaluwen hebben het met het vinden van geschikte nesten al niet zo makkelijk. Ze kunnen niet lopen, slechts moeizaam kruipen. Op het land zijn ze eigenlijk invalide. Ze leiden een vliegend bestaan, bij dag en bij nacht, zon en maan, regen en wind, dat zij - noodgedwongen - slechts onderbreken voor voortplantingswerkzaamheden. En dan moet zo'n nest wel voldoen aan alle eisen die een gehandicapte aan zijn behuizing stelt.

Op de hoek van Spiegelgracht en Weteringschans had onze vriend van oudsher zijn familienest gehad. In het pand "v/h Amsterdam Diamonds", een statig herenhuis. Onder een lekkere loden daklijst zat een prachtige op maat gemaakte ingang, waar hij, na een lange glijvlucht, precies doorheen paste. Met z'n broertjes en zusjes was hij vanuit dat gat nog getuige geweest van de ontzuiming van de Grote Wetering. Met precisienavigatie had hij zijn oude nest weer in de peiling gekregen, het zag er dit jaar prachtig uit.

Maar o wee, wat was dat nou? Het nest was dicht, afgesloten. Ambachtelijk schilderwerk en een dikke lik stopverf hadden onze gevederde vriend en zijn aanstaande gezin dakloos gemaakt.

De Gierzwaluw vloog vertwijfeld een paar rondjes rond het nog aanwezige steigerwerk. Ontheemd. Berooid van huis en haard. Wat te doen? Naar het Hirschgebouw met al die spreeuwen? naar het Rijksmuseum met al die brommers? Naar de Dam met al die duiven? Ik weet het niet. Maar wel weet ik dat de aanblik van dit dierenleed mij diep raakt. Misschien wel dieper dan televisiebeelden uit verre landen. Gek hè? Misschien is dat andere wel te onvoorstelbaar....

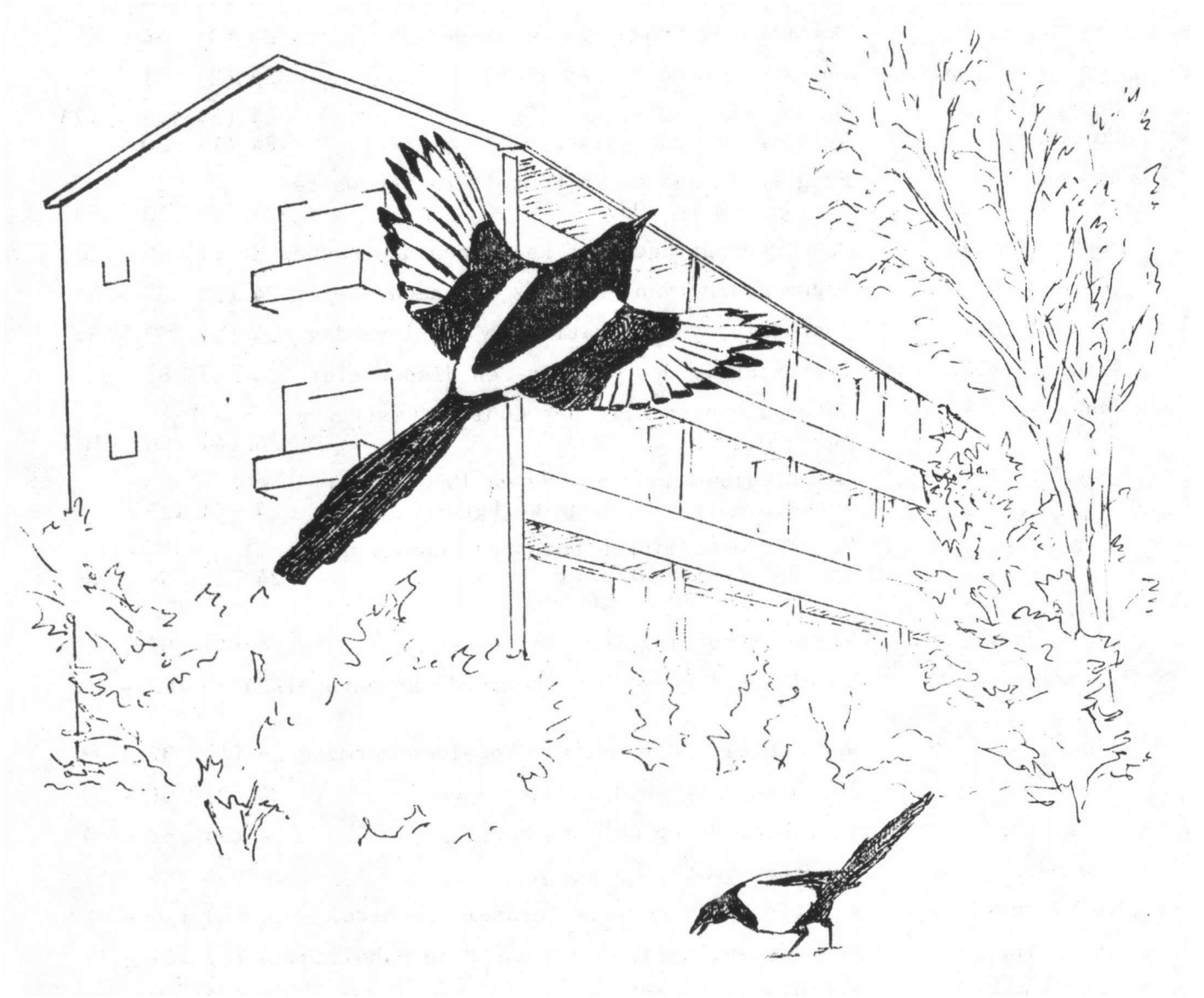
INDEX OP AITFEUR

De Korhaan - 24e Jaargang 1990.

Beyers, P.	Wandeltocht van Oud-Valkeveen naar Landgoed Oud Naarden	24 (1)	23 - 24
Boo, M.de	Windeieren en pothbreuken	24 (1)	24 - 28
Duurland, W.	Midwinter-watervogeltelling 1990	24 (2)	46 - 47
Harder, J.	Nieuws van de subgroep Avifauna	24 (2)	48 - 49
Harder, J.	Boomkruiper broedt in Haviksnest	24 (3)	84 - 85
Hoefnagel, W.-J.	Mag ik mij even voorstellen?	24 (2)	41
Hoefnagel, W.-J.	De subgroep Avifauna	24 (5)	122 - 123
Hofmeester, R.	Vervolg 11-soorten aktie	24 (1)	20
Houten, M.van	Hoog muizenaanbod in Eempolders ten westen van de Eem in 1989	24 (1)	20 - 23
Jonkers, D.A.	Praktijkervaringen met kartonnen nestkasten	24 (1)	18 - 20
Jonkers, D.A.	Terugmelding van een oude bergeend	24 (2)	53 - 54
Jonkers, D.A.	Impressies van de nationale vogeltrekdag	24 (2)	53 - 54
Jonkers, D.A.	Vaarexcursie door Wormer- en Jisperveld	24 (3)	81
Jonkers, D.A.	Huiszwaluwnesten in het Gooi en Omstreken in 1990	24 (4)	100 - 103
Jonkers, D.A.	Oeverzwaluwstand in 1989 en 1990 in het werkgebied van de vogelwerkgroep	24 (5)	128
Klaveren, A.van	Herfsttrektellingen boven het Corversbos in 1988 (samenvatting)	24 (2)	44 - 45
Klaveren-van Oord A.C.L. van	Nieuwe behuizing voor de mussen	24 (4)	97
Kloosterman, R.	Wouw! Wouw! Wouw! Daar komen de kraanvogels	24 (4)	103 - 104
Knupker J. (en R.Hofmeester)	Vrije Vogelreservaten van Vogelbescherming	24 (4)	97 - 98
Kraak, W.K.	Tegenlicht bij vogelwaarnemingen	24 (2)	51 - 53
Kraak, W.K.	Purperreiger op muizenjacht	24 (3)	82 - 84
Langendorff, W.	Inventiviteit van vogels	24 (3)	86 - 87
Mienis, H.K.	Aquatische dieren als voedsel van merels	24 (5)	126 - 127
Parmentier, F.	Bescherming weidevogellegfels in N.Holland	24 (1)	14 - 17
Schrijflijster	Een nieuwe schuilhut	24 (4)	99
Tabois, F.	Dagexcursie Haarler- en Holterberg	24 (2)	56
Veen, R.van	De Dollard	24 (3)	85 - 86
Volkersz, P.	Verslag vogelweekend Schiermonnikoog	24 (3)	79 - 80
Weitjens, W.	Watervogeltellingen Gooi- en Eemmeer 1988/1989 en 1989/1990	24 (3)	74 - 77
Weitjens, W.	Slikveldje	24 (4)	105
Zomeren, K.van	Een dag uit het leven van een koolmezen- boer	24 (4)	106 - 109

Vogelwerkgroep
Het Gooi en Omstreken

Eksters

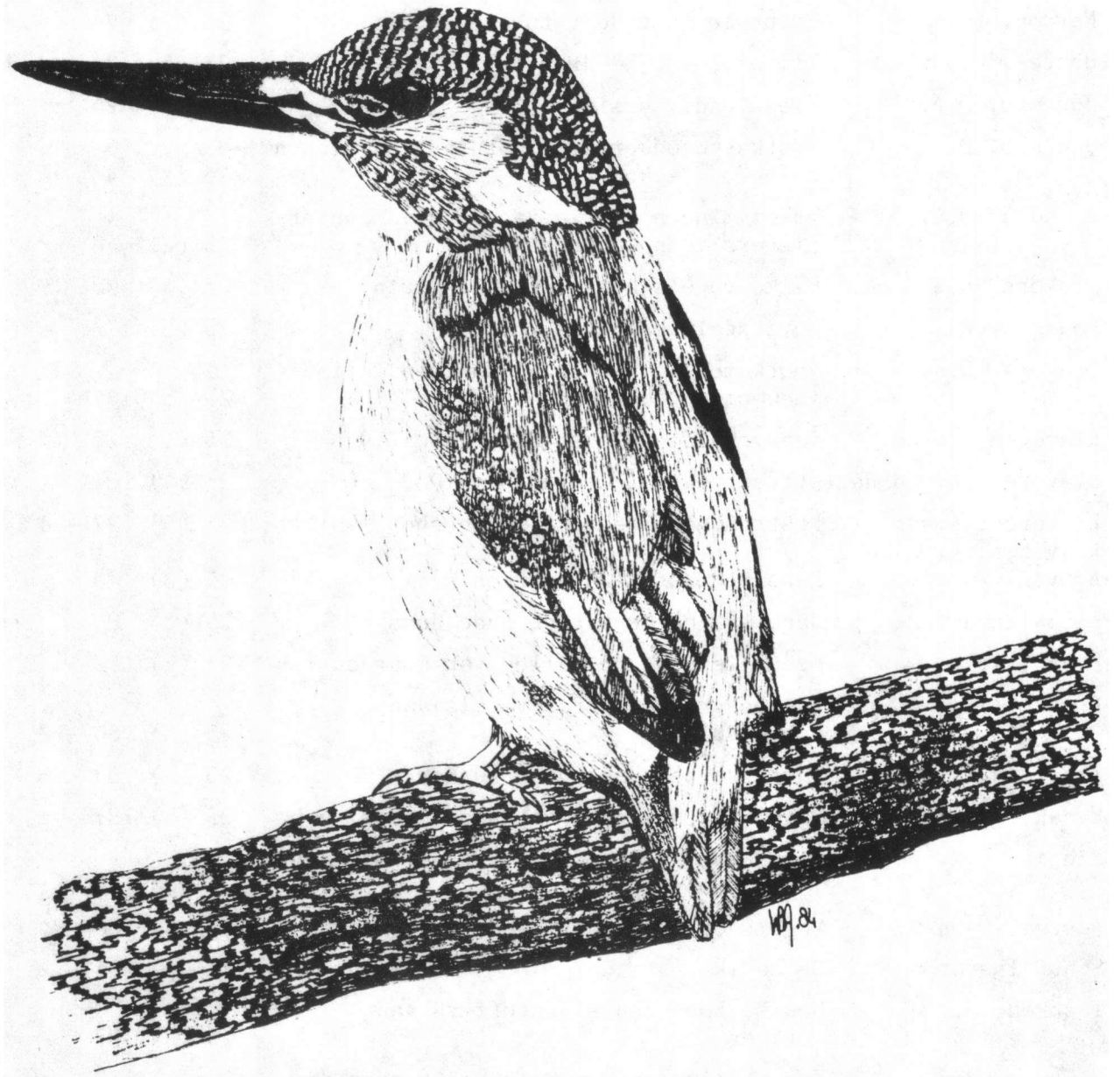
INDEX OP AUTEUR

De Korhaan - 25e Jaargang 1991.

Akker, I. en R. van den,	Werkgroep Kerkuilen	25 (3)	76 - 77
Brouwer, G.T.	Dagexcursie naar de Flevopolder	25 (5)	133 - 134
Duurland, W.	Midwinter-watervogeltelling 1991	25 (3)	71 - 73
Harder, J.	Oeverzwaluwkolonie Langs de Al	25 (1)	23 - 24
Harder, J.	Resultaten voorjaarsfenologie 1990	25 (2)	38 - 45
Harder, J.	Steltlopers in november 1989 en 1990	25 (4)	101 - 103
Hartog, L.	Excursie naar de Vijfheerenlanden	25 (3)	78 - 79
Houten, M. van	Zilver naast de dijk	25 (5)	134 - 136
Jonkers, D.A.	Flevolandexcursie	25 (1)	26
Jonkers, D.A.	Nestkastenonderzoek in tuinen en binnen de bebouwde kom	25 (2)	46 - 47
Jonkers, D.A.	Waarnemingen en ringvangsten van waterpiepers in het Corversbos	25 (2)	48 - 51
Jonkers, D.A.	Welke vogels komen er in de tuin?	25 (4)	98 - 99
Jonkers, D.A.	Oeverzwaluwkolonies in 1990	25 (5)	123 - 124
Jonkers, D.A.	Voorkomen van huiszwaluwnesten in 1991 in Gooi en Omstreken	25 (5)	125 - 127
Klaveren, A. van	Jaarverslag telpost Corversbos 1990	25 (1)	22
Klaveren, A. van,	Herfsttrek telpost Corversbos 1989	25 (4)	101
Klaveren, A. van	Lustrumfeest telpost Corversbos 1991	25 (5)	127 - 133
Klaveren, F. en A. van	Ransuil laat zich bekijken	25 (3)	79
Kloosterman, R.	Jagersverhalen uit de oude doos	25 (3)	86
Kraak, W.K.	Excursie rond de wallen van Naarden	25 (2)	52 - 53
Kraak, W.K.	Boekbespreking: Broedvogels van Noord-Holland	25 (3)	80 - 83
Kraak, W.K.	Vaste routes van purperreigers	25 (3)	84 - 85
Kraak, W.K.	Vogelexcursie door het Naarderbos	25 (5)	137 - 139
Mienis, H.K.	Eten eksters inderdaad wijngaardslakken in het Gooi?	25 (4)	110 - 111
Postma, P. en J.	Vogels op je vakantie-adres	25 (4)	106
Schrijflijster	De havik	25 (1)	24 - 25
Taapken, J.	Gooise bosuilen slachtoffers van verkeer	25 (2)	37
Vliet, D. van	Inventariseren met de cassetterecorder	25 (4)	107 - 109
Weitjens, W.	Watervogeltelling Gooimeerkunst 1990/1991	25 (3)	74 - 75

Vogelwerkgroep
Het Gooi en Omstreken

IJsvogel

LIJST VAN ADRESSEN DIE U NODIG KUNT HEBBEN

Postadres VWG : VWG Het Gooi e.o., Postbus 1028, 1200 BA Hilversum

Het Dagelijks Bestuur

Voorzitter : R.A.Kole, Torenavalk 22, 3752 SK Bunschoten, tel.03499-82303
Sekretaris : W.J.A.Hoeffnagel, Krekelmeent 72, 1218 ED Hilversum, tel.02159-19356
Penningmeester : L.Mudde, Slauerhoffstraat 6, 1382 RR Weesp, tel. 02940-11683
postrekening nr. 2529179 tnv Penningm.VWG Het Gooi e.o.

Kontaktpersonen-coördinatoren subgroepen

Avifauna : W.J.A.Hoeffnagel, Krekelmeent 72, 1218 ED Hilversum, tel.02159-19356
Eempolders : R.van Veen, Hoflaan 17, 1241 XL Kortenhoef, tel. 035-63642
Nestkasten : D.A.Jonkers, Koggewagen 3, 1261 KA Blaricum, tel.02152-60456
Propaganda : R.v.d.Akker, Gooiergracht 15, 1251 VA Laren, tel.02153-83071
Vogelcursus : A.v.Klaveren-van Oord, Berkenhof 3, 1241 VP Kortenhoef, tel.035-61426
Excursies : J.J.M.van Velsen, Dotterbloemlaan 39, 3742 ED Baarn, tel.02154-18804
Korhaan : P.Schut, Rietmeent 98, 1218 AZ Hilversum, tel.02159-36811
Natuur-
bescherming : R.Kloosterman, Huizerweg 21j, 1401 GG Bussum, tel.02159-10562
S.N.Dwarshuis, Willibrorduslaan 88, 1216 PC Hilversum. tel.035-216846
Contr.Vogelwet
(A.I.D.) : R.G.Moolenbeek, Mr.J.C.Bührmannlaan 42, 1244 PH Ankeveen
tel.035-62641
Vogelasiel : W.van Ingen-den Oude, J.v.Schimmelstr.6, 1411 VS Naarden,
tel.02159-45658
Consulent Vogelbescherming en Vrije
Vogelreservaten: R.Kloosterman, Huizerweg 21j, 1401 GG Bussum, tel.02159-10562

Inzenden waarnemingskaartjes

L.Mudde, Slauerhoffstraat 6, 1382 RR Weesp

Afhalen waarnemingskaartjes

Ankeveen : R.G.Moolenbeek, Mr.J.C.Bührmannlaan 42, 1244 PH Ankeveen, 035-62641
Bussum/Naarden : L.Reddingius, Gr.W.den Oudelaan 22, 1412 AV Naarden, 02159-42508
Hilversum : W.J.A.Hoeffnagel, Krekelmeent 72, 1218 ED Hilversum, 02159-19356
P.v.d.Poel, Siriusstraat 25, 1223 AL Hilversum, 035-831592
Baarn : J.J.M.van Velsen, Dotterbloemlaan 39, 3742 ED Baarn, 02154-18804

Voor ongelukken en/of problemen, welke ontstaan tijdens activiteiten van de Vogelwerkgroep, is de vereniging op geen enkele wijze verantwoordelijk te stellen.

In verband met de afsluiting der boeken door de penningmeester dienen declaraties voor gemaakte onkosten vóór 1 december bij de coördinator van de betreffende subgroep te worden ingediend.

Contributie: Voor leden f 20,--, huisgenoot-leden f 7,50 per jaar,
bij voorkeur te betalen met de van ons ontvangen accept-
girokaart met lidnummer, aan het begin van het kalenderjaar.

Opzegging van het lidmaatschap dient te geschieden vóór 1 november van elk kalenderjaar.

" De Korhaan "
Uitgave Vogelwerkgroep Het Gooi e.o.
Postbus 1028 , 1200 BA Hilversum

port betaald
Hilversum

XH 3016104 G
LECLERCQ J W

VT HOFFSTR 28
1223EE HILVERSUM